

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยซาง อำเภอกองสาร จังหวัดชัยภูมิ

ธนวรรณ ตรี ศงษา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๔

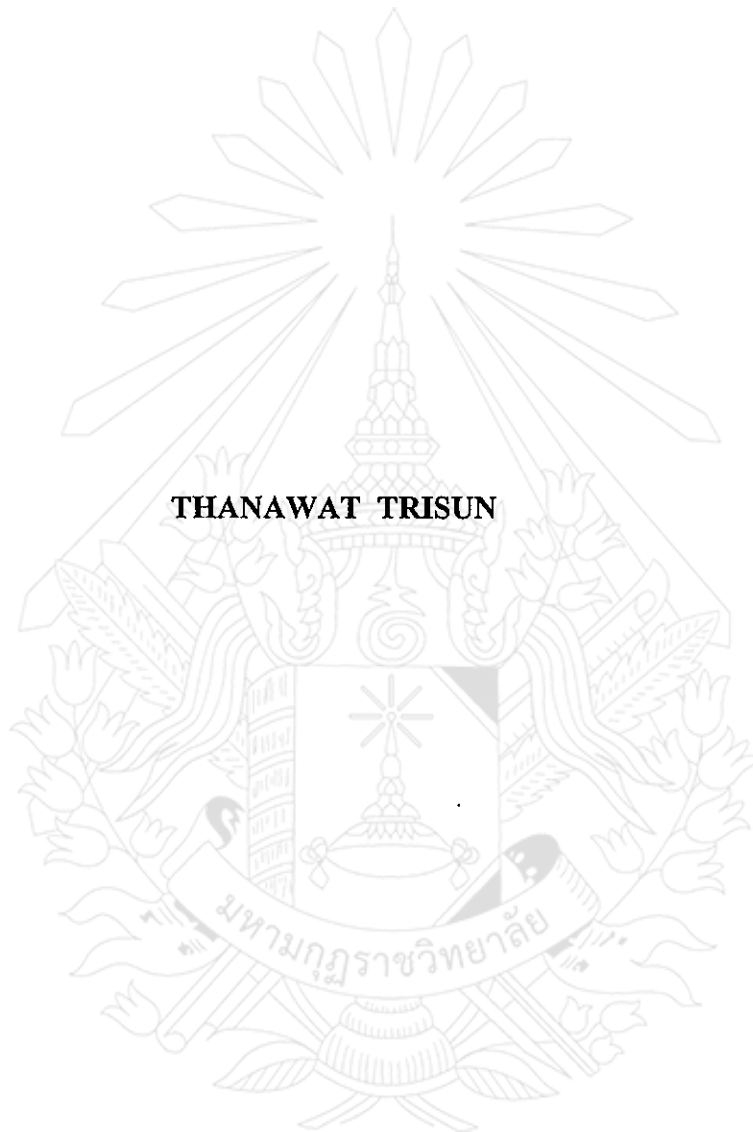
การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

B 14598

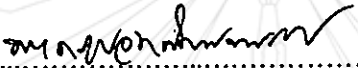
**PEOPLE'S PARTICIPATION IN TOMBON HUAYYANG
ADMINISTRATION ORGANIZATION, KHONSAN
DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE**

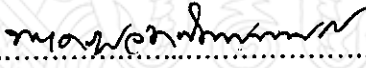
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E 2554 (2011)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
ชื่อนักศึกษา : ธนวรรณ ตรีศุนย์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.สุรพล พรมกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระครูปริยัติสังัจฉญาณ

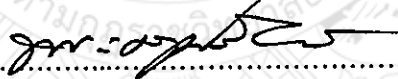
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์, ดร.)

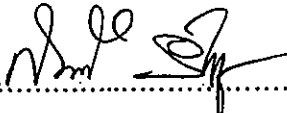
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์, ดร.)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.สุรพล พรมกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระครูปริยัติสังัจฉญาณ)

..... กรรมการ
(พระมหาวิโรจน์ กุตตวิโร, ดร.)

..... กรรมการ
(ดร.สาธิตี รักกตัญญู)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Participation in Tombon Huayang Administration
Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province

Student's Name : Thanawat Trisun

Department : Government

Advisor : Dr. Suraphon Promgun

Co-Advisor : Phrakhrupariyatsajjayan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn, Dr.)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn, Dr.)

S. Prom Advisor
(Dr. Suraphon Promgun)

P. Ph Co-Advisor
(Phrakhrupariyatsajjayan)

V. Kuttavero Member
(Phramaha Viroj Guttaviro, Dr.)

S. Raggatanyoo Member
(Dr. Salinee Raggatanyoo)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
ชื่อนักศึกษา	: ธนวรรณ ตรีสุนย์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร. สุรพล พรหมกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระครูปริยัติสังข์ญาณ
ปีการศึกษา	: 2553

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนแต่ละหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 384 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 ประเภท ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือด้านกิจกรรมโครงการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการเสนอปัญหา อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

2) ผลการเปรียบเทียบ ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน

ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สามารถแยกเป็นด้าน มีรายละเอียดดังนี้ (1) ด้านการเสนอปัญหา คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ประชุมวางแผนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ (2) ด้านจัดทำแผนพัฒนา คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา (3) ด้านกิจกรรมโครงการ คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดขึ้น (4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการแผนงานที่ดำเนินการไปแล้ว

Thematic Title : **People's Participation in Tombon Huayyang Administration Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province**

Student's Name : **Thanawat Trisun**

Department : **Government**

Advisor : **Dr. Suraphon Promgun**

Co-Advisor : **Phrakhrupariyatsajjayan**

Academic Year : **B.E. 2553 (2010)**

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study public participation upon administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan district, Chaiyaphum Province 2) to study and compare public participation upon administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization khonsan district Chaiyaphum Province 3) to study problems and suggestions involving with problems of public participation upon administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province. The tools used for the research were questionnaires collecting data. The sampling were the group of 384 people from each village who have resided in the responsible areas of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province. The size of sampling group was set by Taro Yamane Tables which was stratified random sampling. The statistics used for data analysis was of 2 categories included: Descriptive statistics - Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Inferential statistics- (t-test) and One-Way ANOVA or F-test.

The findings were as followed :

1) For the public opinion against administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province, overall were moderate level, when considering on each aspect it was found that the most important aspect was the project activity, it was high level, the second was problem presentation, it was high level, and the lowest level was the following up for result check, it was moderate level.

2) For comparative result it was found that people who were different by sex, age, and educational level, had not overall got difference in administration of Huaiyang Sub-district

Administrative Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province, but for those who were different by occupation and income, had overall got significantly statistical difference upon administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan District, Chaiyaphum Province at the level of .05.

3) For public opinion and suggestions upon administration of Huaiyang Sub-district Administrative Organization, Khonsan district, Chaiyaphum Province it could be classified into each aspects as follows: (1) For aspect of problems presentation public participation should be made for planning and activity doing (2) for aspect of development planning the public participation should be made in the community stage (3) for the project activity the public participation should be made for operation according to the T. A. O. scheduling (4) For the following up and evaluation the public participation should be made for following up and evaluation.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือและความกรุณาจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์การ และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณ ดร.สุรพล พรหมกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และพระครูปริยัติสังฆญาณ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ที่กรุณาแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหา และแนะนำเกี่ยวกับรูปแบบการจัดพิมพ์สารนิพนธ์ให้ถูกต้องตามรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนสามารถนำความรู้มาเขียนสารนิพนธ์นี้ได้ และกรุณาชี้แนะทางในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการ และคณะกรรมการทุกท่าน

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ตรวจสอบสารนิพนธ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนแล้วเสร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อุทิศแรงกายและแรงใจให้บริการที่ดีเยี่ยมสนับสนุนการทำสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยการเติมเต็มสิ่งที่ขาดแคลนและคอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ทุกท่านที่กล่าวมาได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำองค์ความรู้ ให้บริการ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของสารนิพนธ์ฉบับนี้จนแล้วเสร็จสมบูรณ์

ท้ายที่สุดขอขอบคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีทุกประการ

ธนวรรธน์ ตรีสุนย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	23
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	28
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	35
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	43
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	53

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง	55
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	58
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	65
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ	68
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	73
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ	105
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
5.1 สรุปผลการวิจัย	109
5.2 อภิปรายผล	112
5.3 ข้อเสนอแนะ	124
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	124
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	125
บรรณานุกรม	126

ภาคผนวก		129
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	130
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	132
ภาคผนวก ค	หนังสือความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	138
ภาคผนวก ง	แบบสอบถาม	141
ภาคผนวก จ	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)	148
ภาคผนวก ฉ	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	152
ประวัติผู้วิจัย		155

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ	55
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	65
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	65
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	66
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	66
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	67
ตารางที่ 4.6 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	68
ตารางที่ 4.7 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา	69
ตารางที่ 4.8 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา	70
ตารางที่ 4.9 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ	71

ตารางที่ 4.10	แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความคิดเห็น ของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอ คอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน	72
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	73
ตารางที่ 4.12	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ	73
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามเพศ	74
ตารางที่ 4.14	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตาม เพศ	74
ตารางที่ 4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ด้าน จำแนกตามเพศ	75
ตารางที่ 4.16	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนก ตามเพศ	75
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ตามเพศ	76
ตารางที่ 4.18	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนก ตามเพศ	76

ตารางที่ 4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามเพศ	77
ตารางที่ 4.20	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการ ดำเนินงาน จำแนกตามเพศ	77
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	78
ตารางที่ 4.22	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ	78
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ	79
ตารางที่ 4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ	79
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอายุ	80
ตารางที่ 4.26	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผน พัฒนา จำแนกตามอายุ	80
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ	81

ตารางที่ 4.28	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ	81
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอายุ	82
ตารางที่ 4.30	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอายุ	82
ตารางที่ 4.31	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	83
ตารางที่ 4.32	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	83
ตารางที่ 4.33	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตารางที่ 4.34	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา	84
ตารางที่ 4.35	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	85
ตารางที่ 4.36	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	85

ตารางที่ 4.37	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา	86
ตารางที่ 4.38	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม โครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา	86
ตารางที่ 4.39	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	87
ตารางที่ 4.40	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจ สอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษา	87
ตารางที่ 4.41	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ	88
ตารางที่ 4.42	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ	88
ตารางที่ 4.43	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)	89
ตารางที่ 4.44	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ	90
ตารางที่ 4.45	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ	90

ตารางที่ 4.46	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	91
ตารางที่ 4.47	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ	92
ตารางที่ 4.48	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำ แผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ	92
ตารางที่ 4.49	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	93
ตารางที่ 4.50	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ	94
ตารางที่ 4.51	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม โครงการ จำแนกตามอาชีพ	94
ตารางที่ 4.52	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	95
ตารางที่ 4.53	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอาชีพ	96
ตารางที่ 4.54	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอาชีพ	96

- ตารางที่ 4.55 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ 97
- ตารางที่ 4.56 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ 97
- ตารางที่ 4.57 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) 98
- ตารางที่ 4.58 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้ 99
- ตารางที่ 4.59 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้ 99
- ตารางที่ 4.60 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) 100
- ตารางที่ 4.61 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้ 101
- ตารางที่ 4.62 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้ 101
- ตารางที่ 4.63 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามรายได้ 102

ตารางที่ 4.64	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามรายได้	102
ตารางที่ 4.65	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)	103
ตารางที่ 4.66	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้	104
ตารางที่ 4.67	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้	104
ตารางที่ 4.68	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา	105
ตารางที่ 4.69	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา	106
ตารางที่ 4.70	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ	106
ตารางที่ 4.71	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน	107

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546)	37
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นในระยะที่ผ่านมามีปัญหาและข้อจำกัดหลายประการเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและหน้าที่จำกัด และซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลางและภูมิภาค ปัญหาการขาดทรัพยากรและรายได้มีจำกัด ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานในท้องถิ่น ปัญหาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การบริหารงานและจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการให้กับประชาชนจึงไม่มีประสิทธิภาพและเกิดความเบื่อหน่ายที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้การพัฒนาการกระจายอำนาจเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสามารถแก้ไขปัญหาคือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การกระจายอำนาจในบริบทดังกล่าวได้กำหนดให้มีการออกกฎหมาย 4 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542¹ ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ จึงต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นมา หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาส

¹ วิชาวิวัฒน์ ศรีแก้ว และคณะ, รวมพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2542), หน้า 7-8.

ให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาคราชการ การพัฒนาระบบราชการที่ผ่านมาจึงได้รับการพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หรือเรียกว่า “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ถ้าไม่ถึงขั้นเป็นความลับที่อาจจะมีภัยประเทศชาติ ทางราชการก็ต้องเปิดเผยข้อมูลรวมทั้งการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งก็เป็นการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชาวบ้านเข้าใจถึงเจตนาอันดีที่ราชการต้องการจะพัฒนาบ้านเมืองของเรา การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเริ่มตั้งแต่ให้ประชาชนรับรู้ว่าควรทำ การดำเนินงานต่าง ๆ ของราชการ และหาหรือการทำโครงการต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อชุมชนที่ชาวบ้านอยู่อาศัยให้เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือที่ราชการจะได้รับจากประชาชนซึ่งจะเป็นอำนาจในการขับเคลื่อนการดำเนินงานราชการให้มีพลังมากขึ้น และถือว่าเป็นความสำเร็จสูงสุดของการดำเนินงานทุกอย่าง²

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการที่จะได้รับประโยชน์ในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น แต่บางครั้งการบริหารงานอาจไม่ทั่วถึง ไม่สามารถรับรู้ความต้องการของประชาชนได้ว่า ขาดตกบกพร่องในเรื่องใด จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ทั้งนี้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ย่อมมีความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นที่สุด เนื่องจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสภาพความเป็นไปของท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดี การที่จะทำให้ปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ ลดลง ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความต้องการในด้านต่าง ๆ และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามาช่วยเหลือและให้บริการประชาชน สอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่น การรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชนช่วยให้การบริหารงาน ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ประชาชนได้ใช้ประโยชน์จากงานหรือโครงการที่ราชการพยายามสร้างให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม การบริหารงานต้องมีความโปร่งใสทุกขั้นตอน เมื่อประชาชนมาซักถามก็ต้องตอบให้ได้ไม่ติดขัด รวมถึงสิ่งที่ราชการได้ตัดสินใจดำเนินการไปนั้น ต้องอยู่บนหลักความมีเหตุมีผลซึ่งเหตุผลเหล่านั้นก็ไม่ใช่อื่นไกล ก็คือประโยชน์สุขของประชาชน นั่นเอง

²กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สามแยกชาวบ้าน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น, 2550), หน้า 9-11.

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยางเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ต้องการทราบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยางอยู่ในระดับใด ทั้งในด้านการเสนอปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนของตน การร่วมจัดทำแผนพัฒนา การร่วมกิจกรรม โครงการต่าง ๆ รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะนำผลการศึกษาที่ได้รับไปเป็นแนวทางปรับปรุงส่งเสริมขีดความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน และพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน

1.3.5 ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 19 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 9,628 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยจำกัดขอบเขตด้านเนื้อหาไว้ดังนี้

ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการเสนอปัญหา
- 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา
- 3) ด้านกิจกรรมโครงการ
- 4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.5.2 ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูล ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เกี่ยวกับภารกิจหรือ โครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จะดำเนินการ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่โดยปกติของประชาชนแบบ ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1) ด้านเสนอปัญหา หมายถึง การที่ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอความคิดเห็น ต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง เช่นร่วมเสนอปัญหาใน การก่อสร้าง ถนน สะพาน พัฒนาแหล่งน้ำระบบประปาหมู่บ้าน การทำความสะอาดและกำจัดขยะ มูลฝอยการจัดการศึกษา และการป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา หมายถึง ร่วมคิดสร้างวิสัยทัศน์ปัญหาต่าง ๆ บริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง เช่น เข้าร่วมประชุมในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ในการก่อสร้างถนน สะพานระบบประปา พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบน้ำประปา การทำความสะอาดและ กำจัดขยะมูลฝอย การจัดการศึกษา และการป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน

3) ด้านกิจกรรมโครงการ หมายถึง ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และ กิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์ส่วนตำบลห้วยยาง ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น เข้าร่วม เป็นกรรมการเปิดซอง ตรวจสอบพัสดุและตรวจรับงานจ้าง

4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วย ยาง เช่น เข้าร่วมตรวจสอบคุณภาพถนน สะพาน พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบน้ำประปา การทำความสะอาด และกำจัดขยะมูลฝอย การจัดการศึกษา และการป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานราชการ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน โดยมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2546) เช่น มีอำนาจและหน้าที่ใน การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม

ประชาชน หมายถึงประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง หมายถึงองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

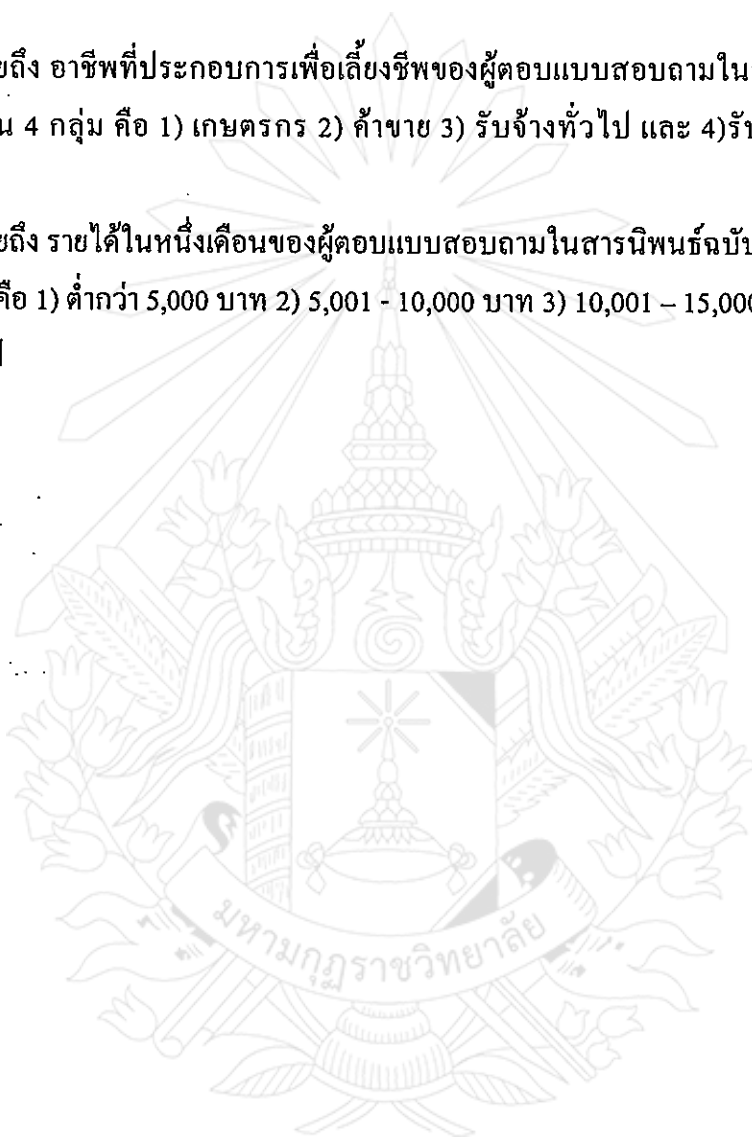
เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามในสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ คือ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้
1) 18 - 30 ปี 2) 31 - 40 ปี 3) 41 - 50 ปี และ 4) 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา/ปวช. 3) อนุปริญญา/ ปวศ. และ 4) ปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพที่ประกอบการเพื่อเลี้ยงชีพของผู้ตอบแบบสอบถามในสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) เกษตรกร 2) ค้าขาย 3) รับจ้างทั่วไป และ 4) รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

รายได้ หมายถึง รายได้ในหนึ่งเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามในสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วง แบ่งออกเป็น คือ 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,001 - 10,000 บาท 3) 10,001 – 15,000 บาท และ 4) 15,001 บาทขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ” ซึ่งในบทนี้จะเป็นการรวบรวมเอกสาร รายงาน และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

คำว่า “การมีส่วนร่วม” (Part Pant) มีการให้ความหมายไว้เยอะมาก ๆ แล้วก็ยังมีหลายมิติ หลายเหตุการณ์ เราก็เลยต้องพิจารณาเฉพาะกรณี ๆ ไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ความหมายไว้ว่า

1. การมีส่วนร่วม คือ กระบวนการซึ่งผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียมีอิทธิพล และมีส่วนร่วมในการริเริ่มการพัฒนาและการตัดสินใจที่มีผลต่อทรัพยากรทั้งหลาย และมีผลต่อเขาทั้งหลาย

2. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจ หรือ โครงการที่ส่วนราชการจะดำเนินการ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ โดยปกติของประชาชนนั้น การทำความเข้าใจถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหานั้น ส่วนราชการจะดำเนินการ และการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน โดยให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และรัฐต้องรับฟังและแก้ไขปัญหานั้นประชาชนเกิดความพึงพอใจ

และมีส่วนร่วมในการผลักดันในภารกิจหรือโครงการนั้น เกิดผลสำเร็จ เพราะเห็นว่าจะเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน¹

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มในกิจกรรม การพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ของประชาชน ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดทางยุทธศาสตร์หนึ่งของหลักพัฒนาชุมชนที่จะนำประชาชนให้เกิดความศรัทธาในตัวเอง เชื่อมั่นในการดำเนินงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในชุมชนซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถและประสิทธิภาพในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชน²

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การทำงานร่วมกับกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจ โดยกระทำการดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพ คือ ถูกจังหวะและเหมาะสมกัน ทั้งกระทำการดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือได้ แสดงว่าการมีส่วนร่วมเป็นผลของความร่วมมือร่วมใจ การประสานงานและความรับผิดชอบ³

วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการมากที่สุดคนนั้นจะได้รับการตอบสนอง และทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น สิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการแท้จริง และมันใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอกัน และผู้มีส่วนร่วมจะต้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการนั้นด้วย วันรักษ์ ยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ความรู้สึกเป็นเจ้าของนี้เองที่ทำให้การมีส่วนร่วมแตกต่างจากการร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการการพัฒนาอันได้แก่

¹กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สามแยกชาวบ้าน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น, 2550), หน้า 5-6.

²ยูวัฒน์ วุฒิเมธี, หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2546), หน้า 25.

³นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์, กลวิธี แนวทาง วิธีการ สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภการพิมพ์, 2547), หน้า 185.

การศึกษาและวิเคราะห์ชุมชนในการแก้ไข การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การเลือกวิธีและวางแผนในการแก้ปัญหา การดำเนินงานตามแผน และการติดตามประเมินผล จึงจะถือได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง⁴

พัฒนา บุญรัตพันธ์ ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในแต่ละเรื่องอันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีขึ้นได้นั้น ผู้ที่ทำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาการพัฒนาชุมชนที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชนขณะเดียวกันต้องยอมรับความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส และได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง⁵

2.1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่จะมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด เป็นเรื่องที่มีกติกากันมาก ซึ่งโดยทั่ว ๆ ไปแล้วระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมีตั้งแต่น้อยที่สุด คือการให้ข้อมูล ไปจนถึงสูงที่สุด คือการเสริมอำนาจแก่ประชาชนหรือที่เราคุ้นหูกันดีกับคำว่า “การลงประชามติ” นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับว่าเราจะมีส่วนร่วมในเรื่องประเภทใดหรือขั้นตอนใดที่เราได้คุยกันในตอนต้นแล้ว ยังสอดคล้องกับรูปแบบของการมีส่วนร่วมซึ่งประกอบด้วย 2 เรื่องใหญ่ คือ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าเราจะมองอย่างผิวเผินแล้วคงต้องบอกว่าการเมืองก็คือเรื่องของนักการเมืองนั่นแหละ แต่จริง ๆ แล้วกับมีมุมมองที่ลึกและน่าสนใจมากกว่านั้นมีผู้กล่าวว่าการเมืองเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดสรรผลประโยชน์สิ่งที่มีค่าสิ่งที่มีอยู่อย่างจำกัดในสังคมไม่ว่าจะเป็นตัวเรา หรือใคร ๆ ต่างก็อยากได้ทั้งนั้นถ้าไม่มีรูปแบบที่ใช้จัดสรรผลประโยชน์เหล่านี้แล้วแหละก็ คงต้องเกิดศึกชิงผลประโยชน์อย่างแน่นอน แล้วอะไรแหละที่เป็นรูปแบบที่สังคมยอมรับได้ นั่นก็คือการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยผ่านการเลือกตั้ง และให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปออกหลักเกณฑ์ในการจัดสรรผลประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทางการคือการออกกฎหมาย นโยบายพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณซึ่งประชาชนอย่างเรานี้แหละที่จะต้องเป็นผู้ปฏิบัติ และ

⁴วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, การพัฒนาชนบทไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551), หน้า 10.

⁵พัฒนา บุญรัตพันธ์, การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2547), หน้า 3.

รับผลจากการปฏิบัติในสิ่งเหล่านั้น คงจะมองออกแล้วว่า “การเมือง” เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวรามากแค่ไหน และปฏิเสธไม่ได้เลยว่าเราต้องเข้าไปมีส่วนร่วมแค่ไหนไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้กำหนดในทางปฏิบัติหรือเป็นผู้รับมาปฏิบัติโดยเริ่มตั้งแต่การเปิดใจรับฟังข้อมูลข่าวสารการตัดสินใจในเลือกคนที่มีความสามารถเข้าไปเป็นตัวแทนเป็นปากเป็นเสียงแทนเรา และถ้าเชื่อมั่นในความสามารถของเรามากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนได้ ก็ลงสมัครรับเลือกตั้งเสียเอง หรือแม้แต่การคอยสอดส่องดูแลผลประโยชน์ของชุมชนเรา หากรู้ดีกว่าตัวแทนที่เราได้เลือกไปนอกจากจะไม่ได้พัฒนาท้องถิ่นเราแล้ว ยังมีพฤติกรรมที่ไม่ดี เราก็สามารถร่วมลงชื่อเพื่อเสนอให้ถอดถอนผู้แทนคนนั้นได้ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานง่าย ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบรูปธรรมที่ชัดเจนที่เราทุกคนพึงปฏิบัติได้

การเลือกตั้งเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศแต่การเลือกตั้งก็ยังมีอยู่ 2 ระดับด้วยกัน

ระดับประเทศ เป็นการเลือก สว. และ สส. สำหรับ สส. แบ่งเป็นเลือกจากบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ระดับท้องถิ่น เป็นการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาล และ อบต.

การลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น จัดเป็นบทบาทที่น่าสนใจ สำหรับคนที่เต็มใจจะทำงานเพื่อประชาชนเพื่อชุมชน เพื่อท้องถิ่น เพื่อบ้านเมือง และขอมเสียดสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวมได้ ประกอบกับต้องมีความรู้ความสามารถ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองด้วย ยังมีบางเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เราหลงลืมไปแต่กฎหมายได้รองรับสิทธิของเราอย่างเป็นทางการก็อย่างเช่น

1. สิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้พิจารณาร่างกฎหมายแต่ต้องรวมกันให้ได้ 20,000 คน

2. สิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภามีมติถอดถอนบุคคลที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ที่มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตได้ ซึ่งก็ต้องรวมรายชื่อไม่น้อยกว่า 20,000 คน ด้วยเช่นกัน

3. และที่สำคัญอย่าลืมว่า ถ้าเรามีสิทธิเลือกตั้งเราก็มีสิทธิออกเสียงประชามติในเรื่องที่อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน ตัวเราเองซึ่งรัฐต้องจัดให้มีการลงประชามติและให้ข้อมูลข่าวสารแก่เรา และต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียมกัน

เห็นหรือยังว่าพลังของประชาชนนั้น สามารถขับเคลื่อนการเมืองของประเทศได้มากแค่ไหน ไหน แต่ถ้าพูดถึงการพัฒนาประเทศ การพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาชุมชนแล้วแค่การเมืองเพียงอย่าง

เดี๋ยวคงไม่เพียงพอ เรายังจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่ด้วย ก็มันเป็นบ้านเมืองของเรานี้มา ถ้าเราไม่เข้าไปพัฒนา ร่วมบริหารจัดการแล้ว แล้วใครจะมาทำให้พวกเรากันหละ

2. การมีส่วนร่วมทางการบริหาร กระแสของการเมืองยุคใหม่ เน้นไปในเรื่องสิทธิของพลเมืองแล้วก็ยังมี การเคลื่อนไหวที่เกิดการตื่นตัวต่อปัญหาและนโยบายของรัฐแถมกฎหมายก็ยังมี การกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น กำหนดให้รัฐต้องถ่ายโอนภารกิจในการบริการสาธารณะในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณภาพชีวิตการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จารีตประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่รัฐดำเนินการให้แก่ท้องถิ่น และยังคงจัดสรรภาษี เงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่ท้องถิ่น จนถึงร้อยละ 35 ของรายได้รัฐบาล

วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ให้ดีกว่ารัฐดำเนินการเอง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและประหยัดมีความโปร่งใสและมีความรับผิดชอบต่อประชาชน โดยตรง ประชาชนทุกคนก็จะได้รับบริการจากรัฐเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหน หรืออยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาและดูแลปกครองกันเองได้ แล้วการที่จะทำ ให้ประชาชนได้รับการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการ มีการบริหารจัดการใช้ทรัพยากร ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทุกคนได้รับการบริการจากรัฐที่เท่าเทียมกันโดยมีความโปร่งใสและ ยุติธรรมก็ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญไม่อย่างนั้นการกระจาย อำนาจสู่ท้องถิ่นก็คงยากที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้เพิ่ม พลังปัญญา เพิ่มอำนาจต่อรอง และสามารถ อยู่รอดได้ โดยการใช้พลังปัญญาจากการมีส่วนร่วม ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาได้ความต้องการของตนเอง

ช่องทางหนึ่งที่พวกเราสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาชุมชน ในระดับต่าง ๆ ของเรา เพื่อตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของพวกเราที่อยู่ในพื้นที่ได้อย่างดี ก็คือการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะในท้ายที่สุดแล้วองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ต้องใช้แผนพัฒนามาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานและเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ ของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่องที่พวกเราอาจจะเคยได้ยินกันมาบ้างแล้วคือคำว่า “เข้มแข็ง ยั่งยืน” เพราะว่าการที่ที่จะประสบผลสำเร็จ ในกิจกรรมใดก็ตามคนที่จะมีความยั่งยืน ได้นั้นจะต้อง ผ่านการระดมความเห็นเพื่อการตัดสินใจ ความยินยอม และการสนับสนุนจากชุมชน โดยเฉพาะใน กิจกรรมซึ่งท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง และถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ สนับสนุนในการส่งเสริมให้องค์กรในหมู่บ้าน/ชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารโดยเปิดโอกาสให้

ชาวบ้านได้ลองทำกิจกรรม หรือโครงการที่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการด้วยตนเองแล้ว ชุมชนนั้นย่อมมีความเข้มแข็ง และยั่งยืน⁶

2.1.3 ลักษณะและกระบวนการของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมแตกต่างกันในลักษณะต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจว่าจะศึกษาในด้านใด ดังนี้

เจมส์คัลลีย์ ปีนทอง ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลงาน⁷

อศิน รพีพัฒน์ ได้แบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา
2. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
3. ชาวบ้านมีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการ
4. ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน⁸

ฉัฐิ วิทยาสระณะ ได้สรุปรูปแบบและประเภทของกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักรัฐศาสตร์หลายท่านไว้ดังนี้

1. แบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง เวอร์บา (Verba) แบ่งมิติได้แก่ แบบของอิทธิพลขอบเขตของผลผลิต มิติความขัดแย้งและความต้องการความริเริ่ม โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมในการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การลงคะแนนเสียง (Voting) เป็นกิจกรรมของพลเมืองที่มีบ่อยมากที่สุดและมีอิทธิพลเหนือผู้นำต้องปรับปรุงนโยบายเพื่อที่จะได้คะแนนเสียง

⁶กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สามแยกประชาชน, อ้างแล้ว, หน้า 38-49.

⁷เจมส์คัลลีย์ ปีนทอง, การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), หน้า 11-13.

⁸อศิน รพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย, (กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสธการพิมพ์, 2547), หน้า 111.

1.2 กิจกรรมรณรงค์หาเสียง (Comparing Activity) การเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการเลือกตั้งนั้น พลเมืองสามารถเพิ่มอิทธิพลต่อผู้นำเหมือนการลงคะแนนเสียง แต่สามารถสื่อข่าวสารเกี่ยวกับชื่นชอบของผู้เข้ามามีส่วนร่วมได้มากกว่า

1.3 การติดต่อขั้นตอนของพลเมือง (Citizen Initiated Contacts) การวิจััยการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจำนวนมาก เน้นเรื่องกิจกรรมในกระบวนการเลือกตั้ง แต่กิจกรรมในช่วงระหว่างการเลือกตั้งแต่ละครั้งที่สำคัญ เช่นเดียวกันและเพื่อที่จะหาความหมายอื่น ๆ ของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจึงควรพิจารณาชนิดของกิจกรรมที่ต่างจากการเลือกตั้งมากที่สุด

1.4 กิจกรรมที่ร่วมมือกัน (Cooperative Activity) เป็นกิจกรรมขององค์กรหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมืองสังคม ในกรณีเช่นนี้ แต่ละคนจะต้องไม่กระทำตามลำพัง แต่การกระทำ

1.5 จะร่วมมือกับคนอื่นเพื่อที่จะมีอิทธิพลเหนือการดำเนินการของรัฐบาลมากกว่าอย่างไรก็ตาม กิจกรรมอาจเริ่มต้นขึ้นในเวลาใดก็ได้ และจะเกี่ยวเนื่องกับเรื่องปัญหาของกลุ่มใดก็ได้ นอกจากนี้อาจร่วมกิจกรรมภายในองค์กร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้เช่นเดียวกัน

2. แบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ มิลบราธและ โกอเอล (Milbrath and Goel) แบ่งเป็น 6 รูปแบบ คือ

2.1 การเลือกตั้ง (Voting) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็น รูปแบบในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่แยกจากกิจกรรมรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองแต่รวมได้กับกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรักชาติ ซึ่งแสดงออกโดยการเคารพธงชาติ การเสียภาษี การเคารพกฎหมาย และสนับสนุนประเทศไทยให้ต่อต้านสงคราม

2.2 เป็นเจ้าหน้าที่พรรค และเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียง (Party and Comparing Workers) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ หมายถึง การเข้าร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้งและในการรณรงค์หาเสียง บริจาคเงินช่วยเหลือพรรคและผู้สมัคร ชักชวนในประชาชนไปลงคะแนนเสียงให้แก่พรรคที่ตนเองชื่นชอบ การลงสมัครรับเลือกตั้ง และการร่วมมือกับส่วนต่างๆ ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของชุมชน

2.3 เป็นผู้มีบทบาทในชุมชน (Community Activity) ขอบเขตในการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบนี้ได้แก่ การรวมตัวกันขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำงานร่วมกันกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับสังคมการเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์กรที่มีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะอื่น ๆ และการติดต่อราชการในเรื่องปัญหาสังคม

2.4 มีการติดต่อกับราชการ (Contacting Officials) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้เป็นเรื่องเฉพาะ เช่น การติดต่อราชการในเรื่องภาษีโรงเรียนและที่ดิน การตรวจสอบความมั่นคงทางสังคม การขออนุญาตก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เป็นต้น

2.5 เป็นผู้ประท้วง (Protester) รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้คือ การเข้าร่วมเดินขบวนตามถนนหรือก่อให้เกิดจลาจล เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขปัญหาบางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับการเมืองให้ถูกต้อง

2.6 เป็นผู้สื่อข่าว (Communicator) รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะผู้สื่อข่าวมีขอบเขตของกิจกรรมดังนี้ คือ การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเมือง การส่งจดหมายสนับสนุน ผู้นำเมื่อเขาทำดี การเข้าร่วมอภิปรายปัญหาทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อน ในชุมชนที่อาศัยอยู่ หรือการให้ความสนใจกับราชการ และการเขียนจดหมาย ถึงบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าวเหล่านี้มักเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมากและมีข้อมูลทางการเมืองมากด้วย

กล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอาจจะกระทำได้หลายทาง บ้างก็อาจจะอยากแสดงออกซึ่งการสนับสนุน การตัดสินใจ นโยบาย หรือการกระทำของรัฐบาล บ้างก็ต้องการให้มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง ไปเลย สุดแล้วแต่ทัศนคติ ความคิดเห็น ความสนใจ ความต้องการ การจะมีศูนย์กลางอยู่ ณ จุดใด?

2.1.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ปิยะนุช เงินคล้าย กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในทุกกระบวนการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ กัน ยิ่งสำหรับระบบประชาธิปไตยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างเสรีถือได้ว่าเป็นหัวใจของประชาธิปไตยเพราะจะทำให้เกิดการติดต่อสื่อสาร การรับข้อมูล ข่าวสาร อันจะทำให้เกิดการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การตัดสินใจที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกในสังคม นอกจากนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังเป็นการแสดงออกซึ่งข้อเรียกร้อง ความต้องการ ความคิดเห็นปฏิบัติการ ความพึงพอใจ และการตอบสนอง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างสนับสนุน ตลอดจนแสดงถึงพันธะความรับผิดชอบระหว่างประชาชนกับรัฐบาลหรือตัวแทนของประชาชนที่ทำหน้าที่ดำเนินกิจการของบ้านเมืองให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนพลเมือง¹⁰

⁹ฐิติ วิชาสธณะ, “ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2540”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต), 2544, หน้า 28-30.

¹⁰ปิยะนุช เงินคล้าย และคณะ, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : วิจัยเปรียบเทียบประชาชนในเขตเมืองกับประชาชนในเขตชนบท”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต), 2550, หน้า 7.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสามารถกระทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะของการให้ความร่วมมือหรือให้สนับสนุน (Support) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการริเริ่มและพัฒนาจากเบื้องล่างโดยสถาบัน หรือองค์กรปกครองตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ได้จัดให้ประชาชนได้เข้าควบคุม (Popular Control) และมีส่วนร่วมในการวางนโยบายและการบริหารโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมที่ดำเนินการอยู่ในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ที่เกิดจากอำนาจของประชาชนที่จะทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างรวดเร็ว การระดมพลังงาน พลังความคิด ขวัญและกำลังใจของประชาชนในท้องถิ่น โดยกระบวนการ การกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมนับได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างสูงสุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะของกิจกรรมทางการเมือง (Political Activities) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญสำหรับการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารการปกครองท้องถิ่น เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีสิทธิมีเสียงดำเนินการปกครองตามแนวทางประชาธิปไตย ถ้าการปกครองท้องถิ่นประชาชนไม่สนใจและไม่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงแล้ว ระบบการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะไม่เกิดผลประโยชน์ในสิทธิทางการเมืองของประชาชนอย่างแท้จริง¹¹

วรทัต ฉัยนันท์ กล่าวว่า รัฐไม่สามารถจัดการทางสังคมได้โดยลำพังให้ตรงกับความต้องการของชุมชนได้ ชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองเป็นประชาธิปไตยขึ้นนั้นก็คือประชาชนมีส่วนร่วมกับรัฐ ประชากรรัฐ จึงเป็นสะพานเชื่อมผู้สังคมที่เข้มแข็งในอนาคตในเทศบาลตำบลนั้นการที่ประชาชนมีส่วนร่วมกับเทศบาลก็เพื่อจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาท้องถิ่นในเขตเทศบาลตามนโยบายกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เป็นเวทีประชาธิปไตยของประชาชนในท้องถิ่น
3. พัฒนาคมนในท้องถิ่นให้สามารถรับใช้ท้องถิ่น ชุมชนเข้มแข็ง
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่อง

4.1 การพัฒนาท้องถิ่น

¹¹นคร พันธุ์สวัสดิ์, “การวิเคราะห์ผลการนำนโยบายการปรับโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติ : กรณีการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลของสุขาภิบาลในจังหวัดศรีสะเกษ”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2544, หน้า 24.

4.2 การตรวจสอบการทำงานของเทศบาล

4.3 ผู้บริหารเทศบาลสมาชิกเทศบาลทำงานมาโปร่งใสทุจริต ประชาชนสามารถรวมเสียง ถอดถอนได้¹²

2.1.5 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

หมวด 87 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบาย

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนการตัดสินใจทางการเมืองการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยระดับในรูปแบบขององค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น

4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาทางการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชนรวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่

5. ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน¹³

2.1.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

การส่งเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่น โดยการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ต้องการที่จะเสนอหรือสร้างวัฒนธรรมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีโจทย์ว่าทำอย่างไรที่จะให้การดำเนินงาน โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นที่ต้องการของทุกฝ่าย และสามารถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในบรรยากาศของสมานฉันท์ด้วย

¹²วรทัต ล้วนันท์, การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2545), หน้า 41-45.

¹³ฝ่ายวิชาการ, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, 2550), หน้า 35-36.

จิตสำนึกร่วม และอุดมการณ์ร่วม ของกลุ่มคนในชุมชนหลากหลายกลุ่ม ที่จะพัฒนาชุมชนพื้นที่
ท้องถิ่น โดยรวม ไม่ใช่การเอาชนะต่อรองเพื่อแก่งแย่งผลประโยชน์หรือการเอาชนะซึ่งกันและกัน
ของกลุ่มคน หรือคนใดคนหนึ่ง ในชุมชน การรวมตัวกันของกลุ่มองค์กรในชุมชนที่มีลักษณะเป็น
ภาคีทั้งภาคราชการองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน และกลุ่มต่าง ๆ ในเขตพื้นที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งทุก ๆ คนทุก ๆ ส่วนจะได้เข้ามาระดมความคิด
ร่วมกันวางแผนร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันติดตามผล และร่วมกันรับผลประโยชน์จากการพัฒนา

1. การร่วมคิดสร้างวิสัยทัศน์ของท้องถิ่น กลุ่มองค์กรในท้องถิ่น ร่วมคิดภาพความสำเร็จ
ของท้องถิ่นที่ควรจะเกิดขึ้นในอนาคตภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น ภายใต้ทิศทางการพัฒนา
ประเทศ การจัดให้กิจกรรมสร้างวิสัยทัศน์ จะช่วยให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันปฏิบัติงาน
พัฒนาท้องถิ่น การร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ เปรียบเสมือนการตั้งปณิธานร่วมกันว่า เราต้องการให้เกิด
อะไรขึ้นบ้างในท้องถิ่นของเรา การร่วมคิดวางยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จะทำให้เกิดการ
รวมกลุ่มเพื่อสร้างพลังความเข้มแข็งของคนในชุมชนจะมียุทธศาสตร์ใดบ้าง

2. ร่วมวางแผน หลักจากได้คิดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ที่จะทำให้ท้องถิ่นมีการพัฒนาไป
ถึงวิสัยทัศน์ที่กำหนดร่วมกันไว้แล้วนั้น จะต้องมีการวางแผนร่วมกันของคนในองค์กรต่าง ๆ ที่
รวมกลุ่มกันขึ้นในแผนนั้น อาจมีโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินการเพื่อเป็นการ
แก้ปัญหาของท้องถิ่น เป็นการพัฒนาเพื่ออนาคต โดยกำหนด โครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการ
ในแต่ละปี และอาจจะกำหนดโครงการกิจกรรมที่จะดำเนินการไว้ล่วงหน้าอีกสองปีเพื่อให้มองเห็น
ผลสำเร็จของการพัฒนา การคิดวางแผน เป็นการกระจายอำนาจตัดสินใจของสมาชิกในกลุ่มที่ได้
แสดงความคิดเห็นร่วมกันแต่ต้น การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนจึงจะเป็นไปได้อย่างดี

3. ร่วมปฏิบัติ เป็นการรวมคนในกลุ่มต่าง ๆ ให้ทำงานร่วมกันตามแผนที่วางไว้ภายใต้จิต
สำนึกที่จะแก้ปัญหาของท้องถิ่น เกิดขึ้นร่วมกันปฏิบัติร่วมกันซึ่งจะเป็นไปตามภารกิจที่แต่ละ
องค์กรรับผิดชอบตามข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้

4. ร่วมติดตามประเมินผล การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานที่กลุ่มได้คิดปฏิบัติร่วมกัน
นั้นจะทำให้ทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติทราบปัญหาอุปสรรค เพื่อร่วมกันคิดหาทาง
แก้ปัญหา จะทำให้ประชาคมท้องถิ่น มีความเข้มแข็งและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผล
การดำเนินงานนั้นด้วย เพราะเป็นแนวทางในการวางแผนในอนาคต

5. ร่วมรับประโยชน์ ผลจากการที่ทุกคน ทุกองค์กร ได้ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และเกิดผลตามที่ตั้งจุดประสงค์ และเป้าหมายไว้ ทุกคนก็จะได้รับประโยชน์ที่ได้นี้ให้ได้รับตลอดไป¹⁴

2.1.7 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548
ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“โครงการของรัฐ” หมายความว่า การดำเนินโครงการของหน่วยงานของรัฐอันเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคม ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือโดยวิธีการให้สัมปทานหรืออนุญาตให้บุคคลอื่นทำ ทั้งนี้ บรรดาที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย วิถีชีวิต หรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นใดของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายความว่า ผู้ซึ่งอาจได้รับความเดือดร้อนหรือความเสียหายโดยตรงจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่ากระทรวง และให้หมายรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของสำนักนายกรัฐมนตรีและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

ข้อ 5 ก่อนเริ่มดำเนินการ โครงการของรัฐ หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลตามข้อ 7 ให้ประชาชนทราบและจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีตามข้อ 9 ด้วยก็ได้

หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการของรัฐที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชนเป็นส่วนรวมต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีตามข้อ 9 ก่อนเริ่มดำเนินการ

ข้อ 6 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนเริ่มดำเนินการ โครงการของรัฐตามข้อ 5 วรรคหนึ่ง เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอรัฐมนตรีสำหรับราชการส่วนกลางผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับราชส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับราชการของกรุงเทพมหานครจะสั่งหน่วยงานของรัฐให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนก็ได้ในกรณีเช่นนั้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยเร็ว

¹⁴กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สามแยกประชาชน, อ้างแล้ว, หน้า 50-58.

ข้อ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่หน่วยงานของรัฐต้องเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(1) เหตุผลความจำเป็น และวัตถุประสงค์ของโครงการ

(2) สาระสำคัญของโครงการ

(3) ผู้ดำเนินการ

(4) สถานที่ที่จะดำเนินการ

(5) ขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการ

(6) ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

(7) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนที่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในสถานที่ที่จะดำเนินโครงการและพื้นที่ใกล้เคียง และประชาชนทั่วไป รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบดังกล่าว

(8) ประมาณการค่าใช้จ่าย ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ดำเนินโครงการของรัฐเอง ให้ระบุที่มาของเงินที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินโครงการนั้นด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐประกาศข้อมูลที่ต้องเผยแพร่แก่ประชาชนตามวรรคหนึ่งในระบบเครือข่ายสารสนเทศที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีขึ้นตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ 8 ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หน่วยงานของรัฐต้องมุ่งให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการของรัฐ และรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการนั้นรวมตลอดทั้งความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชนด้วย หน่วยงานของรัฐจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไปพร้อมกับการเผยแพร่ข้อมูลแก่ประชาชนก็ได้

ข้อ 9 การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามข้อ 8 อาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(1) การสำรวจความคิดเห็น ซึ่งอาจทำโดยวิธีดังต่อไปนี้

(ก) การสัมภาษณ์รายบุคคล

(ข) การเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์หรือโทรสาร ทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือทางอื่นใด

(ค) การเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ

(ง) การสนทนากลุ่มย่อย

(2) การประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งอาจทำได้โดยวิธีดังต่อไปนี้

- (ก) การประชาพิจารณ์
- (ข) การอภิปรายสาธารณะ
- (ค) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
- (ง) การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- (จ) การประชุมระดับตัวแทนของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย

(2) วิธีอื่นที่สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ 10 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 9 จะทำให้การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 8 หน่วยงานของรัฐจะรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีนั้นก็ได้ แต่เมื่อดำเนินการแล้วให้แจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ 11 ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หน่วยงานของรัฐต้องประกาศให้ประชาชนทราบถึงวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลา สถานที่ ตลอดจนรายละเอียดอื่นที่เพียงพอแก่การที่ประชาชนจะเข้าใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐ และสถานที่ที่จะดำเนินโครงการของรัฐนั้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีขึ้นตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ 12 เมื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และประกาศให้ประชาชนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ให้นำความในข้อ 11 วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประกาศตามข้อนี้โดยอนุโลม

ข้อ 12 เมื่อดำเนินการรับความคิดเห็นของประชาชนแล้วให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และประกาศให้ประชาชนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ให้นำความในข้อ 11 วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประกาศตามข้อนี้โดยอนุโลม

ข้อ 13 เมื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแล้วปรากฏว่าการดำเนินโครงการของรัฐโครงการใดอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนมากกว่าข้อมูลที่เผยแพร่แก่ประชาชนตามข้อ 7(7) ถ้ายังมีความจำเป็นต้องดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดมาตรการ

ป้องกันแก้ไข หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบดังกล่าว เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสมก่อนเริ่มดำเนินการ โครงการของรัฐนั้นประกาศให้ประชาชนทราบ

ให้นำความในข้อ 11 วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประกาศตามข้อนี้โดยอนุโลม

ข้อ 4 ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับแก่

(1) โครงการของรัฐที่กฎหมายบัญญัติวิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้เสียไว้เป็นการเฉพาะ

(2) โครงการของรัฐที่เริ่มดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 15 ให้สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือ และแนะนำหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามระเบียบนี้ รวมทั้งให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำและเผยแพร่แนวทางเผยแพร่ข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้หน่วยงานของรัฐทราบ โดยจะจัดให้มีการสัมมนาหรือฝึกอบรมเป็นครั้งคราวด้วยก็ได้

(2) ศึกษาหรือวิจัยเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการให้ข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

(3) จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และระบบเครือข่ายสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการประกาศ รวบรวม และให้บริการข้อมูลที่เผยแพร่แก่ประชาชนและข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบนี้¹⁵

2.1.8 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

1. ช่วยปรับปรุงคุณภาพของการตัดสินใจให้ดีขึ้น ช่วยคาดเดาถึงความกังวลของสาธารณชนและค่านิยมทั้งหลายของเขา มีการช่วยกันระดม ค้นหาปัญหาได้ดีกว่า มีการพิจารณาทางเลือกในการพัฒนาอย่างเต็มที่จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความเข้าใจให้ดีขึ้นกว่าทำไม “สิ่งที่เกิดขึ้นจึงเป็นอย่างที่เป็นอยู่”

2. ช่วยลดค่าใช้จ่ายและความล่าช้าในการปฏิบัติหลายคนอาจจะเข้าใจว่า “มากคนยิ่งมากความ” ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย แต่ถ้าหากให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น ก็จะช่วยลดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้น ได้ภายหลังก็จะเห็นได้ว่าเป็นการช่วยลดความล่าช้าลดค่าใช้จ่ายได้ถ้ามองกันในระยะยาวไม่ต้องทบทวน หรือมีความขัดแย้งในผลของการตัดสินใจที่ไม่มีใครมาร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันที เกิดการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจโดยกลุ่ม

¹⁵มูลนิธิปริญญาโท นักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2552), หน้า 3-6.

3. นำไปสู่การปฏิบัติได้ง่ายขึ้น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ จึงยากที่จะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามการตัดสินใจของตนเอง คนที่มาร่วมตัดสินใจก็ต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นถูกนำไปปฏิบัติ ยิ่งไปกว่านั้นก็จะเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะช่วยปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง

4. ส่งเสริมให้ทำโครงการที่นำไปปฏิบัติมีความยั่งยืนในเรื่องนี้สืบเนื่องมาจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแล้วนำการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติ เมื่อเกิดผลสำเร็จขึ้นผู้มีส่วนร่วมก็จะเกิดความภาคภูมิใจว่าตนเองก็มีส่วนในความสำเร็จนั้น ๆ ก็จะปฏิบัติต่อไปเรื่อย ๆ และขยายผลแห่งความสำเร็จของงานนั้น ๆ ไปในอนาคต

5. หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าอย่างรุนแรง ถ้าได้ร่วมคิดร่วมทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ก็จะช่วยลดความรู้สึกต่อต้าน เพราะได้แสดงออกถึงความต้องการของคน หรือของกลุ่มออกไป ส่วนหนึ่งแล้ว แต่ถ้าหากต่างคนต่างนั่งเงียบ เมื่อเกิดกรณีขัดแย้งความเป็นปฏิปักษ์ก็จะเกิดขึ้นลึก ๆ ในใจอย่างเงียบ ๆ และก็จะสะสมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนสุดท้ายก็จะระเบิดออกมาต้องให้แตกหักกันไป แต่ก็ไม่ใช่ว่าทุกเรื่องจะแก้ไขได้โดยการมีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวยังต้องอาศัยความมีเหตุมีผล รับฟังความคิดของผู้อื่นเข้าร่วมด้วย

6. ความเสี่ยงลดลง การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติม

7. เป็นการพัฒนา “ประชาสังคม” โดยทำให้กลุ่มประชาสังคมได้ทำงานของกระบวนการประชาสังคมเป็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมที่ลึกซึ้งที่สุด โดยผู้มีส่วนร่วมจะได้เรียนรู้และ ชิมชัษ ถึงกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างค่อยเป็นค่อยไปพัฒนากระบวนการตัดสินใจโดยองค์กรว่าควรจะเป็นอย่างไรและทำไมจึงต้องตัดสินใจอย่างนั้น นอกจากนี้เมื่อประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะแล้ว ก็จะเป็นการฝึกประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่นในอนาคตอีกด้วย¹⁶

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมคือ การมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มในกิจกรรม การพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเองโดยตรง การมีส่วนร่วมของประชาชน มีทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นการเลือกตั้งเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ การมีส่วนร่วมทางการบริหาร วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นให้ดีกว่ารัฐดำเนินการเอง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและประหยัดมีความ โปร่งใส

¹⁶กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, สามแยกประชาชน, อ่างแล้ว, หน้า 14-16.

และมีความรับผิดชอบต่อประชาชนโดยตรง ประชาชนทุกคนก็จะได้รับบริการจากรัฐเท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น การร่วมคิดสร้างวิสัยทัศน์ของท้องถิ่น ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่าง ๆ มาทำการศึกษาต่อไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

2.2.1 ความหมายของคำว่า การบริหาร

ได้มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ กล่าวถึงการบริหารว่า หมายถึง กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/Directing) หรือการอำนวยการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6 M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน¹⁷

สมศักดิ์ คงเที่ยง กล่าวถึงการบริหารว่า หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายๆอย่างที่บุคคลร่วมกัน กำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบและให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม¹⁸

2.2.2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

องค์ประกอบที่สำคัญซึ่งเป็นเป้าหมายอันพึงประสงค์ของธรรมาภิบาล ได้แก่การมีระบอบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย การที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจให้บริการสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเคารพสิทธิมนุษยชน และการมีรัฐบาลที่ทำงานด้วยความความสุจริตโปร่งใส

นอกจากนี้ ธรรมาภิบาลยังช่วยให้เราสามารถระบุลักษณะและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ถือว่าเป็นการจัดการบริหาร และการปกครองที่ไม่มีคุณภาพได้อีกด้วยซึ่ง ได้แก่

1. ความล้มเหลวที่จะจำแนกเรื่องสาธารณะกับเรื่องส่วนตัวออกจากกันอย่างชัดเจน โดยผลที่ตามมาคือแนวโน้มที่จะนำเอาทรัพยากรที่เป็นของหลวงมาใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

¹⁷ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, 2545), หน้า 18.

¹⁸สมศักดิ์ คงเที่ยง, หลักการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542), หน้า 1.

2. ความล้มเหลวในการจัดตั้งกรอบของกฎหมายที่สามารถคาดการณ์ได้ เพื่อให้พฤติกรรม การดำเนินการใด ๆ ของรัฐบาลสอดคล้องกับหลักนิติธรรม

3. การมีกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่มากเกินไปจนปิดกั้นการทำงานของกลไกตลาด

4. การจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายที่ไม่แน่นอนและไม่อยู่ในร่องในรอยที่สอดคล้อง กับการพัฒนาอันทำให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่ถูกต้อง

5. กระบวนการตัดสินใจจากฐานะการพิจารณาที่แคบและขาดความโปร่งใส

6. การขาดกฎ กติกา มารยาทเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติในการบริหารงานภาครัฐ

7. การดำเนินนโยบายโดยปราศจากการพิจารณาสมมติฐานที่ชัดเจน

แม้ว่าการจะจัดวิธีการปกครองตามหลักธรรมาภิบาล อาจจะไม่มียุติวิธีเพียงวิธีเดียวแต่ที่ จะกล่าวต่อไปถือว่าเป็นองค์ประกอบร่วม ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างธรรมาภิบาลองค์ประกอบ เหล่านี้ได้แก่

1. หลักการรับผิดชอบ
2. หลักความโปร่งใส
3. การปราบปรามทุจริตและการประพฤติมิชอบ
4. การจัดวิธีการปกครองแบบมีส่วนร่วม
5. การสร้างกรอบทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่เข้มแข็ง
6. หลักนิติธรรม
7. หลักความคุ้มค่า
8. หลักคุณธรรม

หลักการรับผิดชอบ

การรับผิดชอบ หมายถึง การกำหนดให้บุคคลและองค์กรทั้งที่มาจาก การเลือกตั้งและการ แต่งตั้ง ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานภาครัฐ ต้องมีภาระรับผิดชอบต่อสาธารณะหรือกระทำ ในนามสาธารณะ ในความหมายแคบ ภาระรับผิดชอบมุ่งเน้นเรื่องความสามารถที่จะอธิบายที่มาที่ ไปของการจัดสรร การใช้และการควบคุม อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบงบประมาณ การบัญชี การ ตรวจสอบบัญชี ในความหมายกว้าง ภาระรับผิดชอบยังหมายถึงการจัดตั้ง และการใช้บังคับ กฎเกณฑ์และระเบียบกติกาดัง ๆ ของธรรมาภิบาลด้วย

หลักความโปร่งใส

เราอาจนิยามความโปร่งใสอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า คือ การที่สาธารณชนมีโอกาสรับรู้ นโยบาย ด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลและมีความมั่นใจว่ารัฐบาลมีความตั้งใจจริง ในการดำเนินตามนโยบายนั้นซึ่ง จะเกิดขึ้นเช่นนั้นได้เมื่อประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงาน คำชี้แจง และถ้อยแถลงต่าง ๆ ของ

รัฐบาล และกระบวนการทางการเมืองในการกำหนดและดำเนินนโยบายเปิดโอกาสให้ประชาชนไปมีส่วนร่วม รวมทั้งการเปิดให้มีการต่อสู้แข่งขันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ อย่างเต็มที่ในการกำหนดทางเลือกของสังคม นอกจากนี้ความโปร่งใสยังทำให้การติดตามตรวจสอบของสาธารณชนมีความถูกต้องมากขึ้น และได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพ เงื่อนไขทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม

การปราบปรามทุจริตและการประพฤติมิชอบ

การทุจริตและประพฤติมิชอบในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึงการใช้อำนาจหน้าที่หรือการอาศัยความไว้วางใจที่สาธารณชนมอบให้ไปในการหาผลประโยชน์ส่วนตัวจนการทุจริตเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับบุคคล และองค์กรหรือสถาบันความหมายนี้ครอบคลุมรูปแบบการฉ้อราษฎร์บังหลวงเกือบทั้งหมดที่อยู่ในภาครัฐและภาคเอกชน ในส่วนของระบบราชการการทุจริตส่วนใหญ่ หมายถึงการกระทำของหน่วยงานราชการหรือของข้าราชการที่มีขอบด้วยกฎหมายการปราบปรามการทุจริตและการประพฤติมิชอบจึงถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงความตั้งใจจริงในการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้น

การจัดวิธีการปกครองแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทและอิทธิพลในการตัดสินใจดำเนินนโยบาย และมีส่วนในการควบคุมสถาบัน ตลอดจนการจัดสรรการใช้และการรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของตน อันจะทำให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ เมื่อพิจารณาในบริบทของการจัดการปกครอง และการบริการการมีส่วนร่วมจะโน้มน้ำหนักการอุดหนุนให้ประชาชนพลเมือง ซึ่งรวมผู้หญิงอยู่ด้วยมีอำนาจมากขึ้น และเน้นความสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแสดงและกิจกรรมต่าง ๆ ในภาคประชาสังคมการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างกรอบของกฎเกณฑ์ และสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยสร้างข้อเรียกร้องที่ชอบธรรม และก่อให้เกิดกระบวนการติดตามตรวจสอบนโยบายและการดำเนินการของรัฐ การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้ในหลายระดับด้วยกันนับตั้งแต่ระดับรากหญ้า โดยผ่านสถาบันในระดับท้องถิ่นและเทศบาล ไปจนถึงระดับภูมิภาค และระดับชาติภายใต้รูปแบบการปกครองที่มีการกระจายอำนาจและยึดหยุ่นตลอดจนการมีส่วนร่วมในภาคเอกชน

การสร้างกรอบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ระบบยุติธรรม และกฎหมายที่ส่งเสริมการพัฒนาและระบบการจัดการปกครองที่ดีนั้นคือการมีกฎหมายที่มีความชัดเจนนำมาใช้อย่างเป็นเอกภาพในระบบและกระบวนการยุติธรรมที่มีความเป็นวัตถุวิสัยและเป็นอิสระและเป็นระบบกฎหมายซึ่งมีบทลงโทษที่เหมาะสมเพื่อปราบปรามผู้คิดละเมิดหรือลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนระบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ดีจะช่วยส่งเสริมการปกครองตามหลักนิติธรรมสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาเศรษฐกิจถ้าขาดระบบที่ดำเนินไปหรือมี

ระบบที่อ่อนแอจะทำให้ไม่ค่อยมีใครอยากลงทุนก้อนทุนในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจจะถูกบิดเบือนไปและพฤติกรรมแสวงหาประโยชน์จากราคาเช่า (Rent Seeking Activities) จะแพร่กระจายอย่างกว้างขวางและปัญหาการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายจะนำไปสู่การจัดทำของบริษัทธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในทุกระดับ

หลักนิติธรรม

หลักนิติธรรม หมายถึง หลักของกฎหมาย, การปฏิบัติ, แบบแผน, เชื้ออย่าง, ขนบธรรมเนียม, ประเพณี, วิธีการปกครอง, เครื่องเนะนำที่ดีและอุบายที่ดี

หลักนิติธรรมมีอำนาจหน้าที่ 5 ประการ

1. อำนาจหน้าที่ในการออกกฎหมาย โดยเริ่มตั้งแต่การทำงานของรัฐบาลหรือการบริหารแก้ไขและให้ความเห็นชอบและการยกเลิกกฎหมาย
2. อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแล ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลหรือการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งอาจจำแนกเป็นการควบคุมนโยบาย การควบคุมตัวบุคคล การควบคุมการใช้จ่ายเงินของรัฐบาลและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลโดยทั่ว ๆ ไป
3. อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเพื่อให้สามารถดำเนินการออกกฎหมายและควบคุมการทำงานของรัฐบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. การรับฟังปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชน แล้วนำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขรวมทั้งการทำหน้าที่เป็นปากเสียงและรักษาผลประโยชน์ของประชาชน
5. ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังมีอำนาจหน้าที่ในการเลือกตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีและรวมถึงการถอดถอนรัฐมนตรีอีกด้วย

หลักประสิทธิภาพและความคุ้มค่า (Value for Money)

หลักประสิทธิภาพและความคุ้มค่า (Value for Money) หมายถึง การให้บริการที่มีประสิทธิภาพและประหยัดภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัดตลอดจนจัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างผลงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยผู้ตรวจสอบอิสระการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดนั้นอาจจะทำได้โดยการนำเทคนิคการบริหารและการจัดการแบบใหม่ ๆ มาปรับใช้ เช่น การจัดระบบงานที่มีขั้นตอนที่สั้นและง่าย (Work Simplification) การรี้อปรับระบบ (Reengineering) การนำเทคโนโลยี (Information Technology) มาปรับใช้เป็นต้น

หลักคุณธรรม

หลักคุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีที่มีอยู่ประจำในหลักการปกครอง, ความเอื้ออาทร, ความเกื้อกูล, วัฏคุณธรรมที่ช่วยโลกมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เดือดร้อนและสับสนวุ่นวาย

โลกจะต้องมีคุณธรรม 2 ข้อ เป็นหลักคุ้มครองโลก คือ

1. หิริ (Conscience) ความละอายบาป, ละอายต่อการทำความชั่ว ละอายต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผิดระเบียบ กฎข้อบังคับและกฎหมาย

2. โอตตัปปะ (Moral Dread) ความกลัวบาป, เกรงกลัวต่อความชั่ว ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เกรงกลัวต่อการปฏิบัติผิดกฎหมาย ข้อบังคับ ละอายต่อการเอาเปรียบสังคมส่วนร่วม

พรหมวิหาร (Holy Abidings) หมายถึง ธรรมเครื่องประพฤตินันประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤตินันบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักประจำใจและกำกับความประพฤติ จึงจะเชื่อว่าดำเนินชีวิตหมคจคและปฏิบัติตนต่อเพื่อนมนุษย์โดยชอบธรรม คือ

1. เมตตา (Loving – Kindness) ความรักใคร่ปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมงานและเพื่อนมนุษย์ทั่วไป มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่ประชาชนทั่วหน้า (ไม่เลือกที่รักผลักที่ชัง)

2. กรุณา (Compassion) มีความเอื้ออาทรคิดช่วยผู้อื่นให้ได้รับผลสำเร็จ ใฝ่ใจที่จะช่วยเหลือบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนโดยไม่ละเว้นที่รักที่ชัง

3. มุทิตา (Sympathetic Joy) มีความยินดีปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มีจิตใจผ่องใสประกอบด้วยความชื่นชมเบิกบานอยู่เสมอ พลอยยินดีด้วยเมื่อประชาชนอยู่ดีกินดี

4. อุเบกขา (Equanimity) มีใจเป็นกลางเสมอ พิจารณาความและแสดงความเห็นด้วยปัญญา คือ มีจิตเรียบตรง เทียงธรรมคุณดราชังไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาสังการกระทำอันควรได้รับผลดีและผลชั่วตามสมควรแก่เหตุ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามเหตุและผล¹⁹

สรุปได้ว่า การบริหาร เป็นเรื่องของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกันอาจจะเป็นการจัดบริการให้กับประชาชนในทางราชการหรือเป็นการปฏิบัติงานในองค์กรใด ๆ ทางธุรกิจเอกชนก็ได้

¹⁹เมธี สมภักดี, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ, (ขอนแก่น : มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, 2548), หน้า 261-269.

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

อภินันท์ ทรัพย์พัฒน์ ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการมีส่วนร่วม 5 ทฤษฎี ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) การเกลี้ยกล่อมมวลชน หมายถึงการใช้คำพูดหรือการเขียน เพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะให้ผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ให้เกิดศรัทธาตรงกับความต้องการของผู้เกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะในเรื่องของความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ มาสโลว์ (Maslow) ที่เรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ คือความต้องการของคนเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปหามาก มีทั้งหมด 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ได้แก่ ความต้องการในเรื่องอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

ระดับที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต ได้แก่ ความต้องการที่จะอยู่อย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงาน และการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม

ระดับที่ 3 ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

ระดับที่ 4 ความต้องการจะมีเกียรติยศชื่อเสียง ได้แก่ ความภาคภูมิใจ ความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจตนเองในเรื่องของความรู้ ความสามารถ และความสำคัญของบุคคล

ระดับที่ 5 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน เป็นความต้องการในระดับสูง ซึ่งเป็นความต้องการที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่าง ตามความนึกคิดของตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความต้องการนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคลที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เป็นไปในแนวทางที่ดีที่สุดตามที่ตนคาดหวังไว้

จากทฤษฎีดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การเกลี้ยกล่อมเป็นปัจจัยหนึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมได้ โดยเฉพาะถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดจากความพึงพอใจของมนุษย์แล้วก็ย่อมจะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด

2. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale) คนเรามีความต้องการทางกายและใจ ถ้าคนเรามีขวัญดีผลการทำงานก็จะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าขวัญไม่ดีผลงานก็จะต่ำตามไป

ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากว่าขวัญเป็นสถานการณ์ทางจิตใจที่แสดงออกในรูปพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นเองการจะสร้างขวัญให้ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การไม่เอารัศเอาเปรียบ ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น เป็นต้น และเมื่อไรก็ตามถ้าคนเรามีขวัญดี จะเกิดมีความสำนึกในการรับผิดชอบ อันจะเกิดผลดี แก่หน่วยงานทั้งในส่วนที่เป็นขวัญส่วนบุคคล และขวัญของกลุ่มดังนั้น จะเห็นได้ว่าขวัญของเราเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะคนมีขวัญดีนั้นย่อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้เช่นกัน

3. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม (Nationalism) ปัจจัยประการหนึ่งที่น่าไปสู่การมีส่วนร่วมคือ การสร้างความรู้สึกรักชาตินิยมให้เกิดขึ้น ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองที่จะอุทิศหรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์รวมของชาติ มีความพอใจในชาติของตัวเอง พอใจเกียรติภูมิจงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น

4. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นปัจจัยของการรวมกลุ่มคน จูงใจคน ไปยังเป้าประสงค์ โดยทั่วไปแล้วผู้นำอาจจะมีทั้งผู้นำที่ดี เรียกว่า ผู้นำปฏิฐาน ผู้นำพลวัตคือ เคลื่อนไหวการทำงานอยู่เสมอ และผู้นำทางไม่ได้ คือ ไม่มีผลงานสร้างสรรค์ ที่เรียกว่า ผู้นำนิเสธผลของการใช้ทฤษฎีการสร้างผู้นำ จึงทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมีขวัญ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ ดังนั้นการสร้างผู้นำที่ดีย่อมจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง

5. ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบทางการบริหาร (Administrative and Method) การใช้ระบบในการระดมความร่วมมือเป็นวิธีหนึ่งที่ย่าง เพราะใช้กฎหมายระเบียบแบบแผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตามผลของความร่วมมือยังไม่มีระบบใดที่ดีที่สุดในเรื่องการใช้การบริหาร เพราะธรรมชาติของคน ถ้าทำงานตามความสมัครใจอย่างตั้งใจไม่มีใครบังคับก็จะทำงานด้วยความรัก แต่ถ้าไม่ควบคุมเลยก็ไม่เป็นไปตามนโยบายและความจำเป็นร่วมกันของรัฐ เพราะการใช้ระบบบริหารเป็นการปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย²⁰

²⁰ อคิน รพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย, อ้างแล้ว, หน้า 107-111.

2.3.2 แนวคิดทฤษฎีทางการบริหาร

แนวคิดของ Henri Fayol (ฮ้างโน เมรี สมภักดิ์) ได้สรุปสาระสำคัญตามแนวความคิดของตนไว้ดังนี้ คือ

1. เกี่ยวกับหน้าที่การบริหาร (Management Functions) Fayol ได้อธิบายถึงกระบวนการบริหารงานว่า ประกอบด้วยหน้าที่ (Functions) ทางการบริหาร 5 ประการ คือ

(1) การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

(2) การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้โครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักร สิ่งของและตัวคน อยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานองค์การบรรลุผลสำเร็จได้

(3) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่าง ๆ ของผู้อยู่ได้บังคับ ซึ่งจะกระทำให้สำเร็จผลด้วยดีก็ โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคนและองค์การที่มีอยู่ และรวมตลอดถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้อยู่ได้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้นและลง นอกจากนี้ยังต้องทำการประเมิน โครงสร้างขององค์การ และผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำเสมออีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมแล้วก็จำเป็นต้อง ปรับปรุงแก้ไข และเช่นเดียวกันถ้าหากผู้อยู่ได้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ

(4) การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

(5) การควบคุม (Controlling) คือ ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นเข้ากันได้กับแผนไว้แล้ว

ทั้ง 5 หน้าที่ Fayol ได้วิเคราะห์แยกแยะไว้นี้ถือได้ว่าเป็นวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้บริหารคนสามารถบริหารงานของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

2. ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมด้วยความสามารถร่างกาย จิตใจ ไหวพริบการศึกษาหาความรู้ เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่างๆ

Fayol แยกแยะให้เห็นว่าคุณสมบัติทางด้าน เทคนิควิธีการทำงานนั้นสำคัญที่สุดในระดับ ครงงานธรรมดา แต่สำหรับระดับสูงขึ้นไปกว่านั้น ความสามารถทางด้านการบริหาร (Top Executive)

นอกจากนี้เขายังได้เน้นว่า วิชาการบริหารเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ และสมควรอย่างยิ่งที่ จะนำไปสอนให้กับผู้ซึ่งจะออกไปทำงานในแทบทุกระดับ นั่นก็คือ ควรจะได้มีการอบรม (Training) ความรู้ทางด้านการบริหารควบคู่กัน ไปด้วยกับความรู้ทางด้านเทคนิคในการทำงาน

1. เกี่ยวกับหลักบริหาร (Management Principles)

Fayol ได้วางหลักทั่วไปที่ใช้ในการบริหารไว้ 14 ข้อ ซึ่งใช้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้บริหาร หลักต่าง ๆ ดังกล่าวมีดังนี้ คือ

1. หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
2. หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว
3. หลักของการมีจุดหมายร่วมกัน
4. หลักของการชำระไว้ซึ่งสายงาน
5. หลักของการแบ่งงานทำ
6. หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย
7. หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองจากประโยชน์ส่วนรวม
8. หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน
9. หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง
10. หลักของความมีระเบียบเรียบร้อย
11. หลักความเสมอภาค
 - 11.1 หลักของความมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน
 - 11.2 หลักของความกตริริเริ่ม
 - 11.3 หลักของความสามัคคี²¹

2.3.3 แนวความคิดการบริหารแบบมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations)

ชลิตา สรมณี ได้รวมคำจำกัดความหมายของคำว่ามนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็น การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลและความสัมพันธ์ของเขาในองค์การ เพื่อความหมายที่จะทำให้ความ ต้องการและวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและขององค์การบรรลุผลร่วมกันได้ มนุษยสัมพันธ์ ยังได้ หมายถึง กระบวนการจูงใจผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เป็นอยู่อย่างได้ผลและทำให้วัตถุประสงค์

²¹ เมธี สมภักดี, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ, อ่างแล้ว, หน้า 49.

ของผู้ปฏิบัติและขององค์กรได้คู่กัน โดยเพิ่มความพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและช่วยให้เป้าหมายขององค์กรสำเร็จผล²²

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) (อ้างใน ชลิตา ศรมณี) เป็นนักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) โดยตั้งสมมติฐานของการการจูงใจ 3 ประการ

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลาไม่มีการสิ้นสุดตราบใดที่ยังมีชีวิตอยู่
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นแรงจูงใจหรือเป็นสิ่งที่กระตุ้น สำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้น จึงจะมีอิทธิพลต่อการจูงใจได้

3. ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญใน ขณะที่ความต้องการขั้นต่ำได้รับการสนองตอบแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา

อับราฮัม มาสโลว์ แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับขั้นดังนี้

ลำดับขั้นที่ 1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) นี้ถือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งจะขาดไม่ได้ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัยและพักผ่อน เป็นต้น เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองในด้านความจำเป็นขั้นพื้นฐานแล้วมนุษย์จะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นไปอีก และความต้องการดังกล่าวจะเป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรมของมนุษย์ต่อไป

ลำดับที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นที่หนึ่งจนเป็นที่พอใจแล้วก็จะเกิดความต้องการด้านความปลอดภัยตามมา ความต้องการด้านความปลอดภัยดังกล่าวอาจแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ ความปลอดภัยทางร่างกาย เช่น ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ โจรสู้ร้าย และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เช่น ความมั่นคงในงานที่ทำหรือมีหลักประกันต่าง ๆ ในการทำงาน โดยมีบำเหน็จบำนาญ หรือได้เงินชดเชยในการเลี้ยงชีพ เป็นต้น

ลำดับที่ 3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ความต้องการที่มีลักษณะเป็นนามธรรมมากขึ้น ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มของสังคม ความต้องการที่จะเข้าไปมีความผูกพันในสังคมความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมนวมถึงความต้องการที่จะมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้นด้วย เช่น ต้องการที่จะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนร่วมงาน หรือมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ซึ่งความต้องการขั้นนี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อความต้องการขั้นที่ สองได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว

²²ชลิตา ศรมณี, การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542), หน้า 59.

ลำดับที่ 4 ความต้องการยกย่องและยอมรับ (Esteem Needs) ความต้องการที่จะมีชื่อเสียง เกียรติยศ ได้รับการเคารพยกย่องในสังคมต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับในความรู้ความสามารถ ต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีทักษะหรือความชำนาญด้านต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึกตัวหรือความรู้สึกภายในที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงควมมีชื่อเสียงเกียรติยศของตนเอง ความต้องการในขั้นนี้ี้จะมีความเข้มแข็งสูงกว่าความต้องการทางสังคม ความต้องการขั้นนี้ี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองเป็นที่พอใจ

ลำดับที่ 5 ความต้องการประจักษ์ในคุณค่าของตนเอง (Self Actualization) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จหรือสมหวังในชีวิต อยากทำ อยากเป็นในสิ่งที่ตนหวังไว้ ได้ทำอะไรตามที่ตนต้องการจะทำ และมีความสุขกับสิ่งที่ตนเองต้องการทำและหวังที่จะทำ ความต้องการขั้นนี้ี้ถือเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ ความต้องการขั้นนี้ี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว บุคคลที่จะเกิดความต้องการขั้นนี้ี้ได้จึงมีไม่มากนัก เพราะปกติคนที่คนเราจะได้รับการตอบสนองความต้องการในแต่ละขั้นอย่างพอเพียงนั้นยากอยู่แล้ว และปกติคนส่วนใหญ่จะมีความต้องการลำดับต้น ๆ เป็นอย่างดีแล้วเท่านั้น ก็เกิดความพยายามและมองเห็นว่าความต้องการขั้นสูงสุดนี้เป็นสิ่งที่ท้าทายที่จะต้องเอาชนะ จึงเกิดความมุ่งมั่นที่จะหาทางตอบสนองความต้องการนี้ี้ให้ได้²³

2.3.4 ทฤษฎีการบริหารองค์การ

Henri Fayol (ฮังใน ชลิตา สรมณี) ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพองค์การโดยพิจารณาที่วิธีการ (Means) เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Ends) และได้สร้างกระบวนการในการบริหาร ซึ่งมีองค์ประกอบของ

- ก. การวางแผนงาน (Planning)
- ข. การจัดการองค์การ (Organizing)
- ค. การอำนวยการ (Directing)
- ง. การประสานงาน (Coordinating)
- จ. การควบคุมงาน (Conttolling)²⁴

²³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 61.

²⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 229.

Luther Gulick และ Lydall Urwick (อ้างใน ชลิตา สรมณี) ได้เสนอกระบวนการบริหาร
ในรูปแบบ POSDCORB Model คือ

- ก. การวางแผนงาน (Planning)
- ข. การจัดองค์การ (Organizing)
- ค. การสรรหาคนเข้ามาทำงาน (Staffing)
- ง. การอำนวยการ (Directing)
- จ. การประสานงาน (Coordinating)
- ฉ. การรายงาน (Reporting)
- ช. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting)²⁵

2.3.5 ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations)

George Elton Mayo (อ้างใน ชลิตา สรมณี) นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้ทำการทดลองค้นคว้า
ที่เรียกว่า Hawthorne Study หรือ Hawthorne Experiment ขึ้นในปี 1927 – 1932 จากการทดสอบ
ได้ผลสรุปว่า

1. ชวัญของคนเป็นสิ่งสำคัญ โดยจะมีผลต่อการปฏิบัติงาน
2. ปริมาณการทำงานของคนงานไม่ได้ขึ้นกับสภาพทางกายภาพแต่อย่างใดหากแต่ขึ้นอยู่กับ
กับความสามารถทางสังคม (Social Capacity)
3. รางวัลทางจิตใจจะให้ความสุขในการปฏิบัติงาน และมีผลการกระตุ้นในการทำงาน
มากกว่าตัวเงิน
4. ปทัสฐานทางสังคมของกลุ่ม (Social Norm or Proper Day, Work) มีผลต่อประสิทธิภาพ
และปริมาณของงานด้วย
5. คนงานมักจะไม่มีปฏิกิริยาต่อการบริหาร ปทัสฐานทางสังคม หรือรางวัลใด ๆ เป็นส่วนตัว
แต่จะแสดงออกในลักษณะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม²⁶

สรุปได้ว่า ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ
ต่อการบริหารงานขององค์การ การบริหารคือ การจัดการและการวางแผน การจัดสรรงบประมาณ
และการจัดบุคลากรให้ตรงกับสายงาน และตรงคำสั่ง หลักความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อ
จะมีประสิทธิภาพในการทำงาน และได้รับประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์ แต่ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่
ไม่ว่าเป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา จะทำงานให้มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความมี

²⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 230.

²⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 230-231.

ระเบียบและมีวินัย การปฏิบัติหน้าที่ และสิ่งที่คุณไม่ได้คือ จะต้องมีความรู้ ทั้งผู้รับนโยบาย ผู้สนองนโยบาย และผู้ได้รับผลประโยชน์ ทุกฝ่าย จะมีความสุขในการมีส่วนร่วมในการทำงาน ทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมดนี้มีส่วนสำคัญในการที่จะช่วยพัฒนาชุมชน พัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหา และสนองตอบความต้องการของตน โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political Participation) หรือที่เรียกว่า การปกครองตนเอง (Local Self Government) ตามระบอบประชาธิปไตยขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวคือ มีเจ้าหน้าที่มาจาก การเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล กำกับดูแล และตรวจสอบการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว การดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ย่อมที่จะสามารถแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของประชาชนระดับตำบลได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลให้ประชาชนในตำบล มีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและรู้สึกว่าตัวมีความผูกพันมีส่วนได้ส่วนเสียต่อถิ่นอาศัยซึ่งเป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบแก่ประเทศชาติโดยส่วนร่วม²⁷

2.4.1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้น โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การ

²⁷ อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2543), หน้า 42-43.

บริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีมีเพียงสองหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละสามคน

อำนาจหน้าที่ของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 52 ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำ เนินการประชุมและดำเนินกิจกรรมอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 54 ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เรียกประชุมสภาการบริหารส่วนตำบลสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หนึ่งคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 59 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลข้อบัญญัติระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ ในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

2. สั่ง อนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

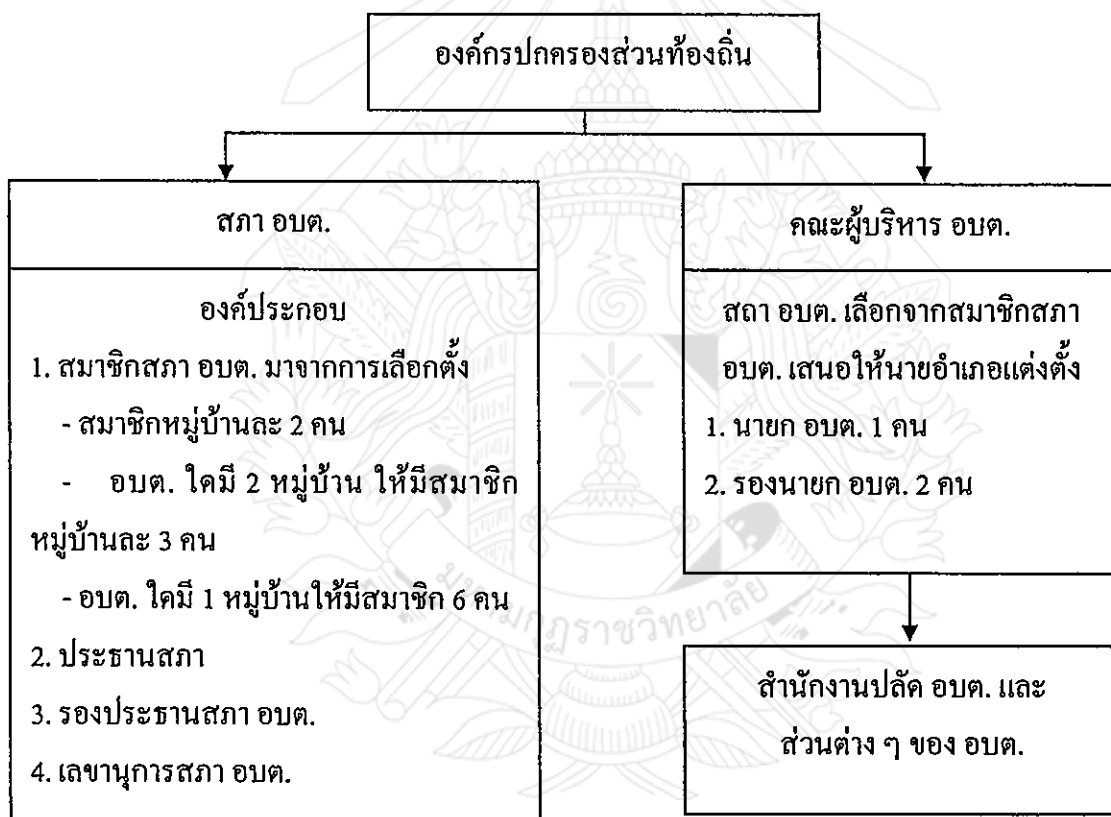
มาตรา 60 ให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายและเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 60/1 ให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วน ตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรองจาก

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบล มีสภาตำบลอยู่ในระดับสูงสุด เป็นผู้กำหนดนโยบายและกำกับการดูแลกรมการบริหาร ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำงานประจำวัน โดยมี ปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหัวหน้างานบริหาร ภายในองค์การมีการแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ได้เท่าที่จำเป็นตามภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ละแห่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบอยู่ ดังแผนภูมิที่ 2.1

แผนภูมิที่ 2.1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546)²⁸

²⁸โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นหลักการและมติใหม่ในอนาคต, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543), หน้า 243-244.

2.4.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

ส่วนที่ 3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
(2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

(4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

(7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

(2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

(4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

(5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

(6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

(7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

(8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

(9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจกรรมเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) การท่องเที่ยว
- (13) การผังเมือง

มาตรา 69 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้นไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐใน อันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็น ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

มาตรา 69/1 การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อ ประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การ จัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวง มหาดไทยกำหนด

มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์การบริหารส่วน ตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ ทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษา ความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา 71 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วน ตำบล ออกข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมี กฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้ก็แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตาม กฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติการบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

ในกรณีที่นายอำเภอไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ส่งคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันตั้งแต่วันที่นายอำเภอรับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นใหม่ หากนายอำเภอไม่ส่งร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวให้ถือว่านายอำเภอเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคสี่แล้ว มีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากนายอำเภอ แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลคืนจากนายอำเภอหรือยืนยันด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา 72 การบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เพื่อประโยชน์แก่กิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลอาจขอให้ข้าราชการพนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็นการชั่วคราวซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

มาตรา 73 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่

เกี่ยวข้อง และกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน²⁹

2.4.3 แนวคิดเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามแนวคิดเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในขอบเขตพื้นที่ที่ความรับผิดชอบ ถือได้ว่าเป็นเหตุผลพื้นฐานในการสนับสนุนการดำรงอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในหลักสากลหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีลักษณะหลากหลายแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศจะกำหนดโดยอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะประกอบด้วย 1) การกำหนดขอบเขตให้มีลักษณะแน่นอนตายตัว จะมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Delegation of Power) สามารถดำเนินการในหน้าที่ใดบ้างภายใต้หลัก Ultra Vires และ 2) การกำหนดเฉพาะภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจในการดำเนินการ โดยนอกจากที่ได้ระบุไว้แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระเต็มที่ในการบริหารจัดการ สำหรับกรณีของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 5 ฉบับ ประกอบกับ พรบ. กำหนดแผนชั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จะพบว่าได้มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน มากบ้างน้อยบ้างโดยแปรผันตามขนาดความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ซึ่งในบทบัญญัติมักจะมีขึ้นต้นมาตราว่า “ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย...” ซึ่งเป็นการย้ำให้เห็นว่า อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกกำหนดกรอบให้ดำเนินการตามกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการกำหนดอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจะคำนึงถึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความแน่นอน และในบางภารกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจดำเนินการหรือไม่ก็ได้ แต่คงปฏิเสธไม่ได้ว่าเท่าที่ผ่านมา ชีคความสามารถในการจัดบริการสาธารณะมีความแตกต่างหลากหลายกันไปตามแต่ละพื้นที่ เกิดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการสาธารณะ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ หลักประกันในการเข้าถึงบริการสาธารณะที่ได้อย่างทั่วถึงยากที่จะเกิดขึ้นได้³⁰

²⁹ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2546), หน้า 22-25.

³⁰ ชาญชัย แสงวงศ์, นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2541), หน้า 136-137.

2.4.4 ความสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. เป็นองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และชุมชน ตามนโยบายกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น
2. เป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนฐานราก มีความอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารงานภายในกรอบที่กฎหมายกำหนด ทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว
3. เป็นองค์กรที่มีผู้แทนประชาชนเข้าไปบริหารทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายบริหาร คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาตำบล หมู่บ้านตรงกับความต้องการอันแท้จริงของประชาชน
4. เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้การปกครองระบบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติแก่ประชาชนในขอบเขตที่ไม่กว้างมากนัก ทำให้ประชาชนมองเห็นภาพรวมอย่างชัดเจนและมีส่วนร่วมได้ไม่ยาก
5. เป็นการสร้างผู้นำทางการเมืองที่จะเข้าสู่เวทีการเมืองในระดับต่าง ๆ รวมทั้งระดับชาติต่อไป
6. เป็นการส่งเสริมการใช้สิทธิและหน้าที่ของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

2.4.5 การเกิดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- 1) เป็นสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท
- 2) กฎหมายกำหนดให้สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ต้องยุบรวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอ เดียวกันนอกจากสภาตำบลที่มีสภาพพื้นที่เป็นเกาะหรืออยู่ห่างไกลไม่สามารถติดต่อกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้สะดวก ดังนั้น สภาตำบลที่มีประชากรไม่ถึง 2,000 คน ก็จะไม่ได้รับการพิจารณาจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล³¹

³¹ศิริญา สุนทร, “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2550, หน้า 20-21.

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ได้รับและตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และเป็นผู้ให้บริการในท้องถิ่นและเขตพื้นที่รับผิดชอบ เช่นการบริการเรื่องสาธารณูปโภคทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า น้ำประปา ถนน เป็นต้น โดยการบริการต้องอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายระเบียบ คำสั่งที่ถูกต้องของรัฐ โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นหลัก เช่น การที่ประชาชนเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหา เข้าร่วมประชุมการจัดทำแผนพัฒนา การจัดกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส ทำให้สามารถแก้ไขปัญหา อำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.5.1 สภาพทั่วไป

1.ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่บ้านศรีอุ้ม หมู่ที่ 18 ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ระยะทางห่างจากอำเภอคอนสารประมาณ 7 กิโลเมตร และระยะทางห่างจากตัวจังหวัดชัยภูมิ ประมาณ 120 กิโลเมตร

2. เนื้อที่

ตำบลห้วยยางมีเนื้อที่ประมาณ 11,048 ไร่ หรือประมาณ 84.5 ตารางกิโลเมตร

3. อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลทุ่งพระและตำบลทุ่งนาเลา อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลหนองโพนงาม อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลดงบังและตำบล โนนสูง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลทุ่งลุยลาย อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

4. ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบ ทางทิศเหนือจะเป็นภูเขาสลับกับที่ราบ

5. จำนวนหมู่บ้าน

ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 19 หมู่บ้าน

2.5.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1. อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชที่นิยมปลูก ได้แก่ ข้าว อ้อย ถั่วเหลือง มะม่วง มะขาม หนาก พลุนอกจากอาชีพเกษตรกรรมแล้วประชาชนบางส่วนยังประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง รับราชการ เป็นต้น

2. หน่วยธุรกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

- ปั้มน้ำมัน 6 แห่ง
- โรงสี 29 แห่ง

3. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา 7 แห่ง
- โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 6 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด/สำนักสงฆ์ 17 แห่ง

3.3 สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง
- สถานพยาบาลเอกชน 4 แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 2 แห่ง
- อัตรการมีและใช้ส้วมราดน้ำ 100 เปอร์เซ็นต์

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ 1 แห่ง

4. การบริหารพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม ติดต่อกับอำเภอใกล้เคียง โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 2055 ที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 ในเขตอำเภอคอนสารเข้าสู่ตำบลห้วยยาง

4.2 การโทรคมนาคม ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข (เอกชน) 1 แห่ง

4.3 การไฟฟ้า การไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน แต่ยังมีบางจุดที่มีการขยายเขตชุมชนใหม่ทำให้ไฟฟ้ายังเข้าไม่ถึง

5. แหล่งน้ำธรรมชาติ

ตำบลห้วยยางมีแหล่งน้ำ 6 แห่ง ได้แก่ ลำห้วยยาง น้ำผุดทับลาว ลำห้วยจันทร์ห้ำ ลำห้วยแห้ง ห้วยน้ำชำ และฝายต้นม่วง

2.5.3 ศักยภาพบุคลากรและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. จำนวนบุคลากร ทั้งหมด 46 คน

1.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	14 คน
1.2 ส่วนการคลัง	5 คน
1.3 ส่วนการศึกษา	22 คน
1.4 ส่วนสวัสดิการสังคม	2 คน
1.5 ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	4 คน
1.6 ส่วนโยธา	3 คน

2. ระดับการศึกษาของบุคลากร

2.1 ประถมศึกษา	- คน
2.2 มัธยมศึกษา	19 คน
2.3 ปวช./ปวท./ปวส.	12 คน
2.4ปริญญาตรี	18 คน
2.5 สูงกว่าปริญญาตรี	1 คน

3. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2551 แยกเป็น

3.1 รายได้ที่องค์การบริหารจัดเก็บเอง	881,139.57 บาท
3.2 รายได้ที่ส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บให้	14,432,460.14 บาท
3.3 เงินอุดหนุนทั่วไป	20,178,633.06 บาท
3.4 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	1,782,784.00 บาท

2.5.4 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

ตำบลห้วยยางมีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญหลายอย่าง ได้แก่ น้ำ ป่าไม้ ถ้ำ ซึ่งสถานที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติน้ำผุดทับลาว ในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก สามารถที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลได้เพราะมีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอีกหลายแห่ง

ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ ได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้การขยายตัวด้านเศรษฐกิจเติบโตช้าหรืออยู่ในระยะฟื้นตัว ประกอบกับข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน การขาดแคลนแรงงานที่มีคุณภาพ สิ่งเหล่านี้กระทบโดยตรงต่อการลงทุนในพื้นที่ และโครงสร้างเศรษฐกิจหลักขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรและการไปทำงานต่างพื้นที่ ประกอบกับปัญหาผลผลิตการเกษตรราคาตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ในปีที่ผ่านมาผลผลิตทางการเกษตรถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหาย เกษตรกรมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นมาจากการกู้ในระบบและนอกระบบ ค่าครองชีพสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ ดำเนินการตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ มีการทำไร่นาสวนผสม ปลูกสวนครัวรั้วกินได้ มีการรวมกลุ่มจัดหาเงินทุนในการพัฒนาอาชีพเสริม การรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ ลดรายจ่ายในครอบครัว ส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้าน ราษฎรสามารถดำรงชีพได้อย่างพออยู่พอกิน

2. การดำเนินงานด้านสังคม มีโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในรูปของประชาคม โดยมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรสตรีระดับหมู่บ้าน/ตำบล ร้านค้าชุมชน จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ ประจําหมู่บ้าน โครงการต่าง ๆ ซึ่งสามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ และยังพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถช่วยเหลือตนเอง มีการบริหารตนเองในชุมชน โดยจะดูแลทั้งในด้านการเสริมรายได้ การจัดสวัสดิการชุมชนพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ยังช่วยในด้านการสร้างจิตสำนึก แก่เยาวชนรณรงค์ป้องกันยาเสพติด และองค์การบริหารส่วนตำบลยังส่งเสริมประชาคมหมู่บ้านให้คำปรึกษาแก่ชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนสืบไปรวมทั้งการดำเนินการจัดการชุมชนเข้มแข็ง

3. การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบประปาหมู่บ้านยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของพื้นที่ ในเรื่องการก่อสร้างเส้นทางคมนาคม นั้น เส้นทางที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้านและถนนในหมู่บ้านได้รับการจัดสรรเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำให้เส้นทางสัญจรในตำบลได้รับความสะดวกขึ้น แต่ยังมีความต้องการที่จะพัฒนาอีกหลายหมู่บ้าน ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องจัดลำดับความสำคัญ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ ในเรื่องของไฟฟ้า ยังมีความต้องการขยายเขตเพิ่มเติม ความต้องการโทรศัพท์สื่อสารในพื้นที่เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรองรับความเจริญเติบโตของตำบลในอนาคต

4. การดำเนินงานด้านแหล่งน้ำ เนื่องจากพื้นที่ของตำบลห้วยยางเป็นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม แหล่งน้ำจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อประชาชนเป็นอย่างมากแต่แหล่งน้ำจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อประชาชนเป็นอย่างมาก แต่แหล่งน้ำมีลักษณะดินเงินทำให้ไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ฤดูแล้ง จึงจำเป็นต้องมีการขุดลอกแหล่งน้ำและก่อสร้างคลองส่งน้ำสู่พื้นที่การเกษตร เพื่อระบายน้ำเข้าสู่พื้นที่การเกษตรและเร่งดำเนินการก่อสร้างประปาหมู่บ้านให้มีน้ำประปาใช้ได้อย่างทั่วถึง

5. การดำเนินงานด้านสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลได้ร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่เช่น การควบคุมโรคฉี่หนู โรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า

6. การดำเนินงานด้านการเมืองการบริหาร ได้จัดสถานที่สำหรับบริการประชาชนผู้มาใช้บริการให้มีที่นั่งเพียงพอ จัดการปรับปรุงในการให้บริการในด้านต่าง ๆ ได้รับความสะดวกรวดเร็ว โดยใช้หลักการทำงานให้ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ในแต่ละส่วนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและส่งเจ้าหน้าที่และสมาชิกเข้าอบรมในโครงการต่าง ๆ ที่ส่วนราชการเปิดให้มีการอบรม ให้ความรู้เพื่อนำมาพัฒนาในพื้นที่

7. การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ในด้านต่าง ๆ โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาฟุตบอลระดับตำบล ด้านการศาสนาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา มีการทำบุญตักบาตร ฟังธรรม ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น จัดให้มีการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน และเข้าร่วมงานประเพณีบุญเดือนสี่เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งเป็นมรดกให้ยั่งยืนสืบไป

8. การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ส่งเสริมให้มีการปลูกต้นไม้ โดยอบรมและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของตามโครงการเมื่อนำอยู่ และรักษาความสะอาดชุมชน ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์แหล่งน้ำ

9. การดำเนินงานด้านแหล่งท่องเที่ยวได้ปรับเส้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวให้สะดวกขึ้น ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ห้องน้ำให้เพียงพอ ตลอดจนแนวเขตให้ถูกต้อง³²

³²องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2553-2555), (ขอนแก่น : องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง, 2553), หน้า 5-12.

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ถือเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีจำนวน 19 หมู่บ้าน มีบุคลากรคอยให้บริการในด้านต่าง ๆ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหลายอย่าง การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ การดำเนินงานด้านสังคม มีโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในรูปแบบของประชาม การดำเนินงานด้านสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบล การดำเนินงานด้านการเมือง การบริหาร ดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในด้านต่าง ๆ การดำเนินงานด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานด้านแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งการบริการประชาชนอาจไม่ทั่วถึง ดังนั้นประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานเกิดความสุจริต โปร่งใส เกิดความเป็นธรรมในสังคมต่อไป

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ระดับปัญหาการให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย และการกำหนดแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านทางเวทีประชาคม มีการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการในขั้นตอน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อความโปร่งใส และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทางด้านองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชน รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และหลักประชาธิปไตยต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น³³

³³ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 100 หน้า.

วันรพี สมณช่างเผือก ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเลย” ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลยส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับงานพัฒนาท้องถิ่นพบว่า การมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลยขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม และปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05³⁴

เฉลิมพล มิ่งเมือง ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลเขตจังหวัดนครพนบุรี” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประชาชนกรรมการมาจากการเลือกตั้ง จะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้งสองรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กร ความคาดหวังต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น หรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นหรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล³⁵

อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าปัญหาในด้านการติดตาม ประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติและด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตาม ประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้

³⁴วันรพี สมณช่างเผือก, “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย), 2546, 131 หน้า.

³⁵เฉลิมพล มิ่งเมือง, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลในเขตจังหวัดนครพนบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2549, 142 หน้า.

ประชาชนรับทราบผลดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ หน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การสนับสนุนประชาคมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามีมากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา³⁶

สาโรช น้อยใจบุญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางเค佬 จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและในรายด้านแล้วประชาชนบ้านสาวชะโงก มีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในด้านการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมเป็นอันดับหนึ่ง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสอง ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสามและด้านการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนปัญหาอุปสรรคของประชาชนมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพเป็นอันดับที่หนึ่ง ในเรื่องไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นประจำเป็นอันดับสอง ในเรื่องสุขภาพไม่แข็งแรงเป็นอันดับสาม และในเรื่องความคิดเห็นว่าตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงจึงไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอันดับสุดท้าย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงกควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและควรพิจารณาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่ว่างจากการประกอบอาชีพแล้วข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ องค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงก ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ในเชิงคุณภาพแบบเจาะลึกและควรศึกษาจากประชากรที่อาศัยอยู่ในบ้านคลองบ้านหมู่ หมู่ที่ 6 ซึ่งบ้านคลองบ้านหมู่มีลักษณะที่แตกต่างจากบ้านสาวชะโงก อยู่หลายประการด้วยกันเพื่อจะได้เปรียบเทียบดูความแตกต่างของระหว่าง 2 หมู่บ้านด้วย³⁷

³⁶อนันต์ เจริญแก่นทราย, “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม), 2545, 137 หน้า.

³⁷สาโรช น้อยใจบุญ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบล : กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางเค佬 จังหวัดฉะเชิงเทรา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2547, 154 หน้า.

พหุหัส รุ่งวิริยะวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ ในด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกเรื่องในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน ได้รับรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ต้องมีการปรับปรุงสื่อให้มีความทันสมัยและสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่าย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้องให้กับประชาชน³⁸

สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกiew อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนส่วนใหญ่ร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย (48.7%) ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ (58.1%) ส่วนด้านความคาดหวังในผลประโยชน์ของประชาชนที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (83.2%) ส่วนด้านทัศนคติของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยอยู่ในระดับเชิงบวก (52.0%) และด้านความเชื่อถือในค้ำผู้นำของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (73.5%) ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและความเชื่อถือในตัวผู้นำของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังในผลประโยชน์ที่

³⁸พหุหัส รุ่งวิริยะวงศ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, 120 หน้า.

จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล”³⁹

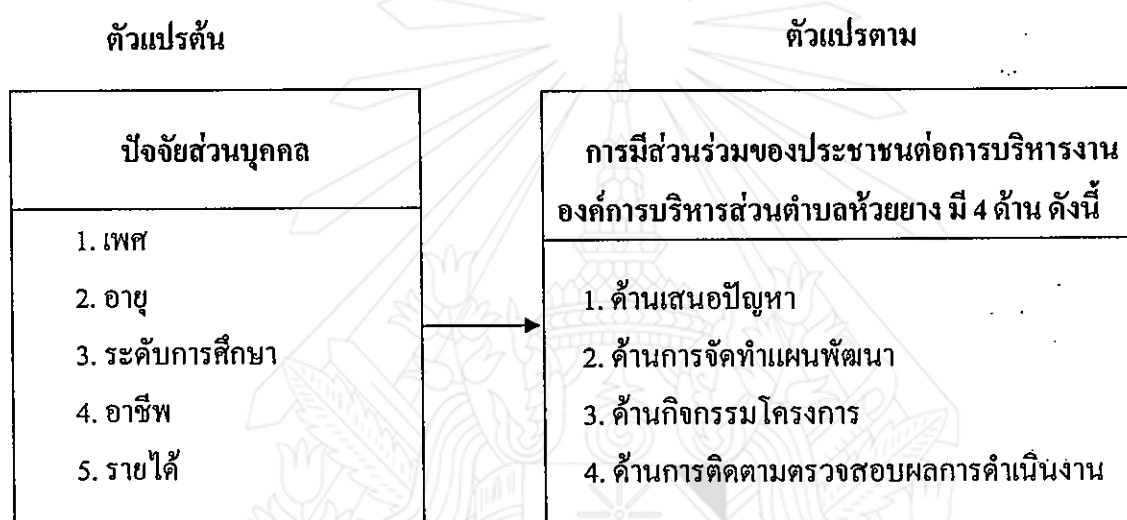
สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้พบว่า การมีส่วนร่วมถือเป็นแนวทางที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และได้รับประสิทธิผลอย่างสมบูรณ์ เพราะทุกฝ่ายเปิดโอกาสให้กันและกัน ก่อให้ความเสมอภาคไม่ว่าจะเป็นความคิดและการปฏิบัติหน้าที่ การมีส่วนร่วมถือเป็นพลังแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติอย่างแท้จริง ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้ประยุกต์แนวคิดของอดิน รพีพัฒน์ ทั้งด้านเข้าร่วมเสนอปัญหา เข้าร่วมประชุมการจัดทำแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร มาทำการวิจัยเพื่อให้ทราบว่าประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าของประเทศ ได้เข้ามามีส่วนร่วม รักษาผลประโยชน์ของตนเองและของประเทศชาติมากน้อยแค่ไหน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

³⁹สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, 95 หน้า.

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดของ อคิน รพีพัฒน์⁴⁰ มาเป็นประเด็นศึกษาในด้านตัวแปรตาม และมี 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ 5) อาชีพ เป็นตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรอิสระดังกล่าวแล้ว และมีประเด็นศึกษาในด้านตัวแปรตาม คือ 1) ด้านเสนอปัญหา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา 3) ด้านกิจกรรมโครงการ และ 4) ด้านการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2.2

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁴⁰อคิน รพีพัฒน์, การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย, อ่างแล้ว, หน้า 111.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยางอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 19 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 9,628 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นประชาชนแต่ละหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 384 คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane จากรายชื่อประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 9,628 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน ปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน ในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

รายชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 1 บ้านโนนเพิ่ม	592	24
หมู่ที่ 2 บ้านผาเบียด	654	26
หมู่ที่ 3 บ้านโนนจำปา	417	17
หมู่ที่ 4 บ้านป่าวาน	231	9
หมู่ที่ 5 บ้านท้ายทุ่ง	531	21
หมู่ที่ 6 บ้านห้วยยางใหญ่	533	21
หมู่ที่ 7 บ้านคอนอุดม	517	21
หมู่ที่ 8 บ้านโนนสวรรค์	884	35
หมู่ที่ 9 บ้านห้วยยางโจ	480	19
หมู่ที่ 10 บ้านหนองหล่ม	801	32
หมู่ที่ 11 บ้านปากช่อง	401	16
หมู่ที่ 12 บ้านป่าผึ้ง	215	9
หมู่ที่ 13 บ้านคลองเตย	663	27
หมู่ที่ 14 บ้านมอตาเจ็ก	252	10
หมู่ที่ 15 บ้านห้วยจันลำ	520	21
หมู่ที่ 16 บ้านคลองเตยใน	811	32
หมู่ที่ 17 บ้านหนองหล่มใต้	596	23
หมู่ที่ 18 บ้านสีอุทอง	264	10

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง, แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2553-2555), (ขอนแก่น : องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง, 2553), หน้า 25-26.

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ 19 บ้านเหลืองทอง	266	11
รวม	9,628	384

นำกลุ่มตัวอย่างไปหาสัดส่วนใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ใช้หมู่บ้านเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ และแจกแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ (Convenience Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1) แบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิ โดยใช้หมู่บ้านเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ
- 2) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิตามสัดส่วน
- 3) ทำการสุ่มแต่ละชั้นภูมิตามจำนวนที่กำหนดไว้

สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

e	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
N	หมายถึง	ขนาดของประชากร
n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

สูตรวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร } n_h = \frac{n \cdot N_h}{N}$$

n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
n_h	หมายถึง	ขนาดของตัวอย่างในชั้นภูมิที่ h
N	หมายถึง	จำนวนประชากร
N_h	หมายถึง	จำนวนประชากร ในชั้นภูมิที่ h ²

²สุรพล พรหมกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552), หน้า 68-71.

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออก 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเสนอปัญหา (2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (3) ด้านกิจกรรม โครงการ และ (4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำนวน 24 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด³

สำหรับวัดค่าตัวแปรทั้งหมด ได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถาม ที่สร้างขึ้นจำนวน 28 ข้อ โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามเกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

³ซาฤทธิ์ ชัยพิสุทธิสกุล, “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม), 2546, หน้า 49.

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด⁴

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม พึงชนิตปลายปิดและปลายเปิด

3.4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจวิจารณ์ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อ 3 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ดร.มนูญ ชัยพันธ์ การศึกษา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ค) สาขา/วิชาเอกหลักสูตรการศึกษาและการสอน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านร่องจิก ตำบลร่องจิก อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย เป็นผู้ดูแลด้านระเบียบวิธีวิจัย

2. ดร.ประมุข ศรีชัยวงษ์ การศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา/วิชาเอกยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค ตำแหน่ง เลขานุการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นผู้ดูแลด้านภาษา

⁴รศ. ดร. สมชัย วงษ์นาค และรศ. ดร. ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์, เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2551), หน้า 229.

3. นายกานนท์ แสนเภา การศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา/วิชาเอก บริหาร การศึกษา ตำแหน่ง ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเขต 2 อำเภอ วังสะพุง จังหวัดเลย เป็นผู้ดูแลด้านภาษา

4. นายเชาวฤทธิ์ เท้าฐรี การศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา/วิชาเอก นโยบายสาธารณะ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง ตำบลดงบัง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เป็นผู้ดูแลด้านเนื้อหา

5. นายสมชาย ลากประโยชน์ การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขา/วิชาเอก (กศ.ม.) ภาษาไทย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเป่าวิทยา ตำบลบ้านเป่า อำเภอเกษตร สมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ เป็นผู้ดูแลด้านเนื้อหา

จากนั้นนำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)⁷ มีสูตรในการหาค่า ดังนี้

สูตร	IOC	=	$\frac{\sum R}{N}$
เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
โดยที่	+1	แน่ใจว่า	สอดคล้อง
	0	ไม่แน่ใจว่า	สอดคล้อง
	-1	แน่ใจว่า	ไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 22 ข้อ ใช้ได้ จำนวน 22 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.80 - 1.00

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

⁷ธีระศักดิ์ อุ่ณารมณเฑียร, เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา, (นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549), หน้า 65.

k	=	จำนวนข้อของเครื่องมือ
S_i^2	=	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_i^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้กับประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คอนสาร อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ทั้งฉบับเท่ากับ 0.872 ซึ่งแสดงผลเอาไว้อย่างละเอียดในภาคผนวก

3.4.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านช้าง ศูนย์การศึกษาชุมชนแพ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัย

3.5.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านช้าง ศูนย์การศึกษาชุมชนแพ ถึงผู้ใหญ่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยและแจกแบบสอบถาม

3.5.3 ผู้วิจัยใช้การส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง เพื่อนำแบบสอบถามไปมอบให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 384 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 384 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.6.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.3 ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ กับข้อมูลทั่วไปด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้าน อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F - test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

3.6.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.7.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferencial Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage)⁶

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต⁷

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

⁶นิภา เมธาวิชัย, วิทยาการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543), หน้า 128.

⁷สังศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547), หน้า 55.

$$\begin{aligned}\bar{x} &= \text{ค่าเฉลี่ย} \\ \sum X &= \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนประชากร}\end{aligned}$$

3) การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)⁸

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

$$S = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

4) การทดสอบสมมติฐาน (t-test)⁹

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที - เทสต์ (t- test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)¹⁰

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

⁸ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540), หน้า 53.

⁹ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด), (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543), หน้า 183.

¹⁰ นิภา เมธราชิชัย, วิทยาการวิจัย, อ่างแล้ว, หน้า 110.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ” นี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนแต่ละหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 384 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนแต่ละหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	173	45.05
หญิง	211	54.95
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 54.95 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.05

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-30 ปี	58	15.10
31-40 ปี	122	31.77
41-50 ปี	138	35.94
51 ปีขึ้นไป	66	17.19
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอายุ 41-50 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.77 และน้อยที่สุดมีอายุ 18-30 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	134	34.90
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	28.13
อนุปริญญา/ปวส.	52	13.54
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	23.44
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	137	35.68
ค้าขาย	87	22.65
รับจ้างทั่วไป	90	23.44
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	18.23
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.68 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 และน้อยที่สุดมีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.23

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	33.33
5,001 – 10,000 บาท	173	45.05
10,001 – 15,000 บาท	39	10.16
15,001 บาทขึ้นไป	44	11.46
รวม	384	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.05 รองลงมามีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

การศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย ปกติดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน

ด้านที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการเสนอปัญหา	3.54	0.60	มาก
2	ด้านจัดทำแผนพัฒนา	3.47	0.56	ปานกลาง
3	ด้านกิจกรรมโครงการ	3.56	0.64	มาก
4	ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน	3.41	0.56	ปานกลาง
รวม		3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือด้านกิจกรรมโครงการ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการเสนอปัญหา อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล	3.40	0.94	ปานกลาง
2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบล	3.42	0.81	ปานกลาง
3	เสนอปัญหาที่ต้องการให้ องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขและพัฒนา เมื่อมีการประชุม	3.57	0.94	มาก
4	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ กับสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล	3.51	0.84	มาก
5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน	3.69	0.91	มาก
6	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชน	3.64	0.74	มาก
รวม		3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ 5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน รองลงมาคือ ข้อ 6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 1 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

ตารางที่ 4.8 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา	3.25	0.94	ปานกลาง
2	เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	3.72	0.92	มาก
3	ศึกษาแผนพัฒนาในปีที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาในปีต่อ ๆ ไป	3.35	0.96	ปานกลาง
4	เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	3.38	0.72	ปานกลาง
5	สนับสนุน / เสนอโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนเพื่อบรรจุในแผนพัฒนา	3.53	0.79	มาก
6	เสนอจุดเด่น จุดด้อยของแผนพัฒนา	3.58	0.73	มาก
รวม		3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ 2 เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา รองลงมาคือ ข้อ 6 เสนอจุดเด่น จุดด้อยของแผนพัฒนา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 1 ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.9 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	สนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ด้านทุนทรัพย์ สิ่งของ หรือข้อมูล สำหรับการดำเนินงาน	3.51	0.89	มาก
2	เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ดูแลโครงการในพื้นที่	3.51	0.84	มาก
3	ปฏิบัติตามกิจกรรม ตาม โครงการที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้น	3.64	0.92	มาก
4	สนับสนุนการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง	3.47	0.74	ปานกลาง
5	ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล / ชุมชน	3.68	0.87	มาก
รวม		3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ 5 ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล / ชุมชน รองลงมาคือ ข้อ 3 ปฏิบัติกิจกรรม ตามโครงการที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 4 สนับสนุนการดำเนิน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.10 แสดงการสรุปค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ข้อที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ร่วมแสดงบทบาทผู้ติดตามการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามความเหมาะสม	3.50	0.85	ปานกลาง
2	ตรวจสอบแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบล	3.48	0.84	ปานกลาง
3	ร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล	3.35	0.95	ปานกลาง
4	รับทราบผลการทำงาน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์	3.33	0.77	ปานกลาง
5	ให้ข้อเสนอแนะ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องแนวทางการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล/ ชุมชน ในปีต่อไป	3.39	0.82	ปานกลาง
รวม		3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ 1 ร่วมแสดงบทบาทผู้ติดตามการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามความเหมาะสม รองลงมาคือ ข้อ 2 ตรวจสอบแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ของ องค์การบริหารส่วนตำบล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 4 รับทราบผลการทำงาน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา ด้านจัดทำแผนพัฒนา ด้านกิจกรรมโครงการ และด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไป

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	173	3.50	0.53	ปานกลาง
หญิง	211	3.49	0.53	ปานกลาง
รวม	384	3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	173	3.50	0.53	0.14	0.89
หญิง	211	3.49	0.53		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	173	3.57	0.63	มาก
หญิง	211	3.51	0.57	มาก
รวม	384	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามเพศอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	173	3.57	0.63	0.93	0.35
หญิง	211	3.51	0.57		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	173	3.44	0.54	ปานกลาง
หญิง	211	3.49	0.57	ปานกลาง
รวม	384	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามเพศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศหญิง

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	173	3.44	0.54	0.78	0.43
หญิง	211	3.49	0.57		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	173	3.56	0.61	มาก
หญิง	211	3.56	0.66	มาก
รวม	384	3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามเพศอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	173	3.56	0.61	0.06	0.95
หญิง	211	3.56	0.66		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	173	3.42	0.57	ปานกลาง
หญิง	211	3.40	0.56	ปานกลาง
รวม	384	3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามเพศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามเพศ พบว่า มากที่สุดคือ เพศชาย

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	173	3.42	0.57	0.27	0.79
หญิง	211	3.40	0.56		

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18-30 ปี	58	3.47	0.44	ปานกลาง
31-40 ปี	122	3.53	0.55	มาก
41-50 ปี	138	3.52	0.56	มาก
51 ปีขึ้นไป	66	3.42	0.50	ปานกลาง
รวม	384	3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 31-40 ปี รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.64	3	0.21	0.76	0.52
ภายในกลุ่ม	107.36	380	0.28		
รวม	108.00	383			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18-30 ปี	58	3.53	0.52	มาก
31-40 ปี	122	3.57	0.59	มาก
41-50 ปี	138	3.56	0.62	มาก
51 ปีขึ้นไป	66	3.42	0.62	ปานกลาง
รวม	384	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 31-40 ปี รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.22	3	0.41	1.14	0.33
ภายในกลุ่ม	136.06	380	0.36		
รวม	137.28	383			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18-30 ปี	58	3.43	0.44	ปานกลาง
31-40 ปี	122	3.49	0.58	ปานกลาง
41-50 ปี	138	3.50	0.61	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	66	3.40	0.51	ปานกลาง
รวม	384	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 41-50 ปี รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.55	3	0.18	0.59	0.62
ภายในกลุ่ม	119.66	380	0.31		
รวม	120.21	383			

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18-30 ปี	58	3.53	0.54	มาก
31-40 ปี	122	3.59	0.69	มาก
41-50 ปี	138	3.57	0.64	มาก
51 ปีขึ้นไป	66	3.52	0.62	มาก
รวม	384	3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า มากที่สุดมีอายุ 31-40 ปี รองลงมามีอายุ 41-50 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.29	3	0.10	0.24	0.87
ภายในกลุ่ม	154.96	380	0.41		
รวม	155.24	383			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18-30 ปี	58	3.37	0.50	ปานกลาง
31-40 ปี	122	3.45	0.59	ปานกลาง
41-50 ปี	138	3.43	0.56	ปานกลาง
51 ปีขึ้นไป	66	3.33	0.55	ปานกลาง
รวม	384	3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานจำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุพบว่า มากที่สุดมีอายุ 31-40 ปี รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี และน้อยที่สุดมีอายุ 51 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.80	3	0.27	0.84	0.47
ภายในกลุ่ม	120.17	380	0.32		
รวม	120.96	383			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	134	3.45	0.55	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	3.55	0.47	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	52	3.48	0.53	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	3.50	0.57	ปานกลาง
รวม	384	3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษา ประถมศึกษา

ตารางที่ 4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.52	3	0.17	0.62	0.61
ภายในกลุ่ม	107.47	380	0.28		
รวม	108.00	383			

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	134	3.49	0.64	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	3.59	0.54	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	52	3.48	0.57	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	3.58	0.61	มาก
รวม	384	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุด มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และน้อยที่สุด มีระดับการศึกษานอนปริญญา/ปวส.

ตารางที่ 4.34 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.83	3	0.28	0.77	0.51
ภายในกลุ่ม	136.46	380	0.36		
รวม	137.28	383			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n .	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	134	3.45	0.59	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	3.55	0.51	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	52	3.43	0.53	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	3.42	0.58	ปานกลาง
รวม	384	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุด มีระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมามีระดับการศึกษาประถมศึกษา และน้อยที่สุด มีระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตารางที่ 4.36 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.04	3	0.35	1.10	0.35
ภายในกลุ่ม	119.18	380	0.31		
รวม	120.21	383			

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	134	3.50	0.63	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	3.60	0.60	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	52	3.57	0.65	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	3.60	0.69	มาก
รวม	384	3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามากที่สุด มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และน้อยที่สุด มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 4.38 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.80	3	0.27	0.65	0.58
ภายในกลุ่ม	154.45	380	0.41		
รวม	155.24	383			

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	134	3.37	0.56	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	108	3.44	0.53	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส.	52	3.44	0.54	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	90	3.42	0.62	ปานกลาง
รวม	384	3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มากที่สุดมีระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. รองลงมา มีระดับอนุปริญญา/ปวส. และน้อยที่สุด มีระดับการศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 4.40 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.34	3	0.11	0.36	0.78
ภายในกลุ่ม	120.62	380	0.32		
รวม	120.96	383			

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	137	3.48	0.56	ปานกลาง
ค้าขาย	87	3.62	0.45	มาก
รับจ้างทั่วไป	90	3.36	0.52	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	3.53	0.54	มาก
รวม	384	3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดมีอาชีพ ค้าขาย รองลงมาคืออาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และน้อยที่สุดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.14	3	1.05	3.80	0.01*
ภายในกลุ่ม	104.85	380	0.28		
รวม	108.00	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.48$)	ค้าขาย ($\bar{X} = 3.62$)	รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.36$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.53$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 3.48$)	-	0.14	0.12	.05
ค้าขาย ($\bar{X} = 3.62$)		-	0.26*	0.09
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.36$)			-	0.16
รับราชการ ($\bar{X} = 3.53$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปแตกต่างกับที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	137	3.54	0.62	มาก
ค้าขาย	87	3.70	0.54	มาก
รับจ้างทั่วไป	90	3.36	0.58	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	3.56	0.59	มาก
รวม	384	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดมีอาชีพ ค้าขาย รองลงมา มีอาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ และน้อยที่สุดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.13	3	1.71	4.92	0.00*
ภายในกลุ่ม	132.15	380	0.35		
รวม	137.28	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.46

ตารางที่ 4.46 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอ
ปัญหา จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.54$)	ค้าขาย ($\bar{X} = 3.70$)	รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.36$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.56$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 3.54$)	-	0.15	0.18	0.02
ค้าขาย ($\bar{X} = 3.70$)		-	0.34*	0.13
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.36$)			-	0.20
รับราชการ ($\bar{X} = 3.56$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างกับที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	137	3.49	0.61	ปานกลาง
ค้าขาย	87	3.58	0.48	มาก
รับจ้างทั่วไป	90	3.33	0.54	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	3.47	0.54	ปานกลาง
รวม	384	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดมีอาชีพค้าขาย รองลงมาคืออาชีพ เกษตรกร และน้อยที่สุดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.99	3	1.00	3.23	0.02*
ภายในกลุ่ม	117.23	380	0.31		
รวม	120.21	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.49$)	ค้าขาย ($\bar{X} = 3.58$)	รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.33$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.47$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 3.49$)	-	0.02	0.16	0.09
ค้าขาย ($\bar{X} = 3.58$)		-	0.26*	0.11
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.33$)			-	0.14
รับราชการ ($\bar{X} = 3.47$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปแตกต่างกันกับที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.50 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	137	3.52	0.68	มาก
ค้าขาย	87	3.71	0.53	มาก
รับจ้างทั่วไป	90	3.41	0.62	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	3.65	0.65	มาก
รวม	384	3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดมีอาชีพค้าขาย รองลงมาคืออาชีพ เกษตรกร และน้อยที่สุดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.81	3	1.60	4.05	0.01*
ภายในกลุ่ม	150.43	380	0.40		
รวม	155.24	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ 4.52

ตารางที่ 4.52 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม
โครงการ จำแนกตามอาชีพ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.52$)	ค้าขาย ($\bar{X} = 3.71$)	รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.41$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.65$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 3.52$)	-	0.13	0.10	0.19
ค้าขาย ($\bar{X} = 3.71$)		-	0.30*	0.07
รับจ้างทั่วไป ($\bar{X} = 3.41$)			-	0.23
รับราชการ ($\bar{X} = 3.65$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป แตกต่างกับที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีอาชีพค้าขาย

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	137	3.36	0.59	ปานกลาง
ค้าขาย	87	3.50	0.52	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	90	3.36	0.53	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	70	3.46	0.60	ปานกลาง
รวม	384	3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า มากที่สุดมีอาชีพ ค้าขาย รองลงมาคืออาชีพ เกษตรกร และน้อยที่สุดมีอาชีพ รับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.54 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.38	3	0.46	1.46	0.22
ภายในกลุ่ม	119.58	380	0.31		
รวม	120.96	383			

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.55 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	3.47	0.55	ปานกลาง
5,001 – 10,000 บาท	173	3.48	0.52	ปานกลาง
10,001 – 15,000 บาท	39	3.74	0.31	มาก
15,001 บาทขึ้นไป	44	3.40	0.61	ปานกลาง
รวม	384	3.49	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงรายได้ พบว่า มากที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท และน้อยที่สุดมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.56 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.83	3	0.94	3.41	0.02*
ภายในกลุ่ม	105.16	380	0.28		
รวม	108.00	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.57

ตารางที่ 4.57 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé)

รายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.47$)	5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.48$)	10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.74$)	15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.40$)
ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.47$)	-	0.02	0.27*	0.07
5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.48$)		-	0.26	0.08
10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.74$)			-	0.34*
15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.40$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท แตกต่างกับที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป แตกต่างกับ 10,001 – 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท

ตารางที่ 4.58 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	3.48	0.64	ปานกลาง
5,001 – 10,000 บาท	173	3.54	0.57	มาก
10,001 – 15,000 บาท	39	3.85	0.41	มาก
15,001 บาทขึ้นไป	44	3.43	0.66	ปานกลาง
รวม	384	3.54	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.58 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามช่วงรายได้ พบว่า มากที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท และน้อยที่สุดมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.59 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.66	3	1.55	4.45	0.00*
ภายในกลุ่ม	132.62	380	0.35		
รวม	137.28	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.60

ตารางที่ 4.60 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอ
ปัญหา จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

รายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.48$)	5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.54$)	10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.85$)	15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.43$)
ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.48$)	-	0.06	0.37*	.05
5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.54$)		-	0.31*	0.11
10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.85$)			-	0.42*
15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.43$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา ที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท แตกต่างกับที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ขณะที่ มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป แตกต่างกับกับ 10,001 – 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ขณะที่ประชาชนที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท

ตารางที่ 4.61 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	3.47	0.59	ปานกลาง
5,001 – 10,000 บาท	173	3.46	0.56	ปานกลาง
10,001 – 15,000 บาท	39	3.65	0.35	มาก
15,001 บาทขึ้นไป	44	3.35	0.63	ปานกลาง
รวม	384	3.47	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงรายได้ พบว่า มากที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และน้อยที่สุดมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.62 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.88	3	0.63	2.01	0.11
ภายในกลุ่ม	118.33	380	0.31		
รวม	120.21	383			

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.63 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม โครงการ จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	3.55	0.66	มาก
5,001 – 10,000 บาท	173	3.52	0.63	มาก
10,001 – 15,000 บาท	39	3.86	0.38	มาก
15,001 บาทขึ้นไป	44	3.53	0.72	มาก
รวม	384	3.56	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.63 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านกิจกรรม โครงการ จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามช่วงรายได้ พบว่า มากที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และน้อยที่สุดมีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท

ตารางที่ 4.64 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.82	3	1.27	3.20	0.02*
ภายในกลุ่ม	151.42	380	0.40		
รวม	155.24	383			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.64 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.65

ตารางที่ 4.65 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม โครงการ จำแนกตามรายได้ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

รายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.55$)	5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.52$)	10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.86$)	15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.53$)
ต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{X} = 3.55$)	-	0.02	0.31	0.03
5,001 – 10,000 บาท ($\bar{X} = 3.52$)		-	0.34*	0.01
10,001 – 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.86$)			-	0.33
15,001 บาทขึ้นไป ($\bar{X} = 3.53$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.65 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ ที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท แตกต่างกับที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท

ตารางที่ 4.66 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้

รายได้	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	128	3.37	0.53	ปานกลาง
5,001 – 10,000 บาท	173	3.42	0.57	ปานกลาง
10,001 – 15,000 บาท	39	3.61	0.46	มาก
15,001 บาทขึ้นไป	44	3.30	0.67	ปานกลาง
รวม	384	3.41	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.66 พบว่า ประชาชนในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงาน ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามช่วงรายได้ พบว่า มากที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมา มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท และน้อยที่สุดมีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 4.67 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.21	3	0.74	2.36	0.07
ภายในกลุ่ม	118.75	380	0.31		
รวม	120.96	383			

จากตารางที่ 4.67 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ends Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.68 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ประชุมวางแผนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	54
2	ควรมีส่วนร่วมใน เสนอปัญหา วิจัยข้อบกพร่องในส่วนของการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง	13

จากตารางที่ 4.68 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านการเสนอปัญหา มากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ประชุมวางแผนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ รองลงมาคือควรมีส่วนร่วมใน เสนอปัญหา วิจัยข้อบกพร่องในส่วนของการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง

ตารางที่ 4.69 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา	67
2	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	34

จากตารางที่ 4.69 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านจัดทำแผนพัฒนา มากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา รองลงมาคือควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา

ตารางที่ 4.70 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ตามโครงการที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้น	25
2	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนิน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง	11

จากตารางที่ 4.70 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมโครงการ มากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ตามโครงการที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้น รองลงมาคือควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนิน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.71 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการแผนงานที่ดำเนินการไปแล้ว	52
2	ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับทราบผลการทำงานโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์	27

จากตารางที่ 4.71 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน มากที่สุดคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการแผนงานที่ดำเนินการไปแล้ว รองลงมาคือควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับทราบผลการทำงานโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ” เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยางอำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 19 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 9,628 คน โดยวิธีการใช้ สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ตาม สัดส่วนพื้นที่ของเขตบริการ ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 384 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบ สำรวจรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเสนอปัญหา (2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนา (3) ด้านกิจกรรม โครงการ และ (4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน จำนวน 22 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ เกี่ยวกับ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัด ชัยภูมิ จำนวน 384 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบ t-test สำหรับจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้การทดสอบ F-test หากพบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อด้วยวิธีหาความแตกต่างรายคู่ของเชฟเฟ้ (Scheffé) และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 54.95 และเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.05 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.94 รองลงมา มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 31.77 และน้อยที่สุดมีอายุ 18-30 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.13 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.54 ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.68 รองลงมา มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 และน้อยที่สุดมีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 18.23 ส่วนมากมีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 45.05 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.16

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

- 1) ด้านการเสนอปัญหา อยู่ในระดับมาก
- 2) ด้านจัดทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก
- 3) ด้านกิจกรรมโครงการ อยู่ในระดับมาก
- 4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มี อาชีพและรายได้ แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกทดสอบในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการเสนอปัญหา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีอาชีพค้าขาย และที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำ การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า ประชาชนที่ มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ขณะที่ประชาชนที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง น้อยกว่าที่มี รายได้ 10,001 – 15,000 บาท ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

2) ด้านจัดทำแผนพัฒนา พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วย ยาง มากกว่าที่มีอาชีพค้าขาย ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3) ด้านกิจกรรมโครงการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและ รายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé) พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีอาชีพค้าขาย และที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรม โครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffé) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง มากกว่าที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน ในทุกด้าน

5.1.4 ผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ สามารถแยกเป็นด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการเสนอปัญหา เรียงลำดับดังนี้

1.1 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ประชุมวางแผนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

1.2 ควรมีส่วนร่วมใน เสนอปัญหา วิเคราะห์ข้อบกพร่องในส่วนของการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง

2) ด้านจัดทำแผนพัฒนา มีดังนี้

2.1 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา

2.2 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา

3) ด้านกิจกรรมโครงการ เรียงลำดับดังนี้

3.1 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ตามโครงการที่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดขึ้น

3.2 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง

4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน เรียงลำดับดังนี้

4.1 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการแผนงานที่ดำเนินการไปแล้ว

4.2 ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับทราบผลการทำงานโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในค่านกิจกรรม โครงการ และการเสนอปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ขณะด้านการจัดทำแผนพัฒนา และด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางเท่านั้น อาจเป็นเพราะปัญหาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของการวางแผน การประชาคมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถให้ประชาชนที่เป็นส่วนมากของชุมชนได้ความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิ่งยศ พันธุ์เยี่ยม ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์สิทธิ์ รุ่งวิริยะวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ ในด้านการกำหนดนโยบาย อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกเรื่องในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน ได้

รับรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ต้องมีการปรับปรุงสื่อให้มีความทันสมัยและสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้องให้กับประชาชน”

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกิจกรรม โครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือชุมชน มีความใกล้ชิดตัวสังคมของประชาชนมาก ทำให้เกิดความตื่นตัว เป็นปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมที่จะเข้าร่วมมือการ ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันรพี สมณช่างเผือก ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเลย” ผลการศึกษาปรากฏว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลยส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ระดับปานกลาง

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งมีระดับความสำคัญในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ รับทราบผลการทำงานโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของการวางแผน การประชาคมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถสร้างวิธีตรวจสอบนโยบายด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้ ขาดการทบทวนหรือประเมินกิจกรรมได้ ที่จัดขึ้น ว่ามีประโยชน์อย่างไร และความปรับปรุงในด้านใด และอาจเกิดจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจระบบการประเมินผล และติดตามผล เพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิ่งยศ พันธุ์เอี่ยม ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

และแบ่งเป็นรายด้านในการอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านการเสนอปัญหา พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง เช่น ร่วมเสนอปัญหาในการก่อสร้าง ถนน สะพาน พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบประปาหมู่บ้าน การทำความสะอาดและ

กำจัดขยะมูลฝอย การจัดการศึกษา และการป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปกำหนดเป็นนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิงยศ พันธุ์เอี่ยม ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า “ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ระดับปัญหาการให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย และการกำหนดแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล นั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านทางเวทีประชาคม มีการคัดเลือกตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการในขั้นตอน การบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อความโปร่งใส และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทางด้าน องค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชน รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และหลักประชาธิปไตยต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุม เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ร่วมเสนอปัญหาในการก่อสร้าง ถนน สะพาน พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบประปาหมู่บ้าน การทำความสะอาดและกำจัดขยะมูลฝอย การจัดการศึกษา และการป้องกันการระบาดของโรคในชุมชน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปกำหนดเป็นนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อนำมาพัฒนาชุมชนให้ตรงกับความต้องการและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยิงยศ พันธุ์เอี่ยม ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการกำหนดนโยบายและแผนงานอยู่ในระดับมาก ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ระดับปัญหาการให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย และการกำหนดแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบล นั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ผ่านทางเวทีประชาคม มีการคัดเลือก

ตัวแทนประชาชนเป็นคณะกรรมการในขั้นตอน การบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อความโปร่งใส และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทางด้าน องค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชน รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง และหลักประชาธิปไตยต่อประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำ จะส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเชื่อถือในตัวผู้นำของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านจัดทำแผนพัฒนา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับการร่วมคิดสร้างวิธีแก้ไขปัญหาต่าง ๆ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พัช รุ่งวิริยะวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ ในด้านการกำหนดนโยบายและแผน อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกเรื่องในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อยข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ต้องมีการปรับปรุงสื่อให้มีความทันสมัยและสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้องให้กับประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของ

การวางแผน การประชาคมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถสร้างวิธีตรวจสอบนโยบายด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้ ขาดการ ทบทวนหรือประเมินกิจกรรมได้ที่จัดขึ้น ว่ามีประโยชน์อย่างไร และความปรับปรุงในด้านใด และอาจ เกิดจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจระบบการประเมินผล และติดตามผล เพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมใน การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า ปัญหาในด้านการติดตาม ประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติและด้านการร่วม คิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตามประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วม มากที่สุดคือไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลดำเนินงานตาม แผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วน ร่วมมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือหน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การ สนับสนุนประชาคมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วม คิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามีมากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความต้องการในการจัดทำ แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลใน ด้าน การกำหนดนโยบายและแผน ในระดับปานกลางซึ่งไม่สูงมากนัก ดังนั้นองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน ได้รับรู้อย่างต่อเนื่องและ ทัวถึง ต้องมีการปรับปรุงสื่อให้มีความทันสมัยและสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่าย ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ส รุ่งวิริยะวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ ในด้านการกำหนดนโยบายและแผน อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกเรื่องในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการประชาสัมพันธ์และแจ้งข้อมูล ข่าวสารให้ประชาชน ได้รับรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ต้องมีการปรับปรุงสื่อให้มีความทันสมัยและ

สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างง่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างถูกต้องให้กับประชาชน

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือชุมชน มีความใกล้ชิดตัวสังคมของประชาชนมาก ทำให้เกิดความตื่นตัว เป็นปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมที่จะเข้าร่วมมือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันรพี สมณช่วงเผือก ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเลย” ผลการศึกษาปรากฏว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับงานพัฒนาท้องถิ่นพบว่า การมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลยขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม และปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบลหรือชุมชน มีความใกล้ชิดตัวสังคมของประชาชนมาก ทำให้เกิดความตื่นตัว เป็นปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมที่จะเข้าร่วมมือการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสัมพันธ์กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันรพี สมณช่วงเผือก ได้ศึกษา “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเลย” ผลการศึกษาปรากฏว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลย ส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวกับงานพัฒนาท้องถิ่นพบว่า การมีส่วนร่วมในงานพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาท้องถิ่นจังหวัดเลยขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสถานภาพทางสังคม และปัจจัยด้านแรงกระตุ้นทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สนับสนุนการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพ ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาโรช น้อยใจบุญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางเคสิ้า จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคของประชาชนมีปัญหาลักษณะอุปสรรคในเรื่องไม่มีเวลาเนื่องจากประกอบอาชีพเป็นอันดับที่หนึ่ง ในเรื่องไม่ได้อาศัยอยู่ใน

พื้นที่เป็นประจำเป็นอันดับสอง ในเรื่องสุขภาพไม่แข็งแรงเป็นอันดับสาม และในเรื่องความคิดเห็นว่าตนเองไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงจึงไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอันดับสุดท้าย ขณะที่โดยภาพรวมและในรายด้านแล้วประชาชนบ้านสาวชะโงกมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในด้านการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมเป็นอันดับหนึ่ง ด้านการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสอง ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอันดับสามและด้านการจัดซื้อจัดจ้างเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงกควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและควรพิจารณาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ประชาชนส่วนใหญ่ว่างจากการประกอบอาชีพแล้วข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ องค์การบริหารส่วนตำบลสาวชะโงก ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ในเชิงคุณภาพแบบเจาะลึกและควรศึกษาจากประชากรที่อาศัยอยู่ในบ้านคลองบ้านหมู หมู่ที่ 6 ซึ่งบ้านคลองบ้านหมูมีลักษณะที่แตกต่างจากบ้านสาวชะโงก อยู่หลายประการด้วยกันเพื่อจะได้เปรียบเทียบดูความแตกต่างของระหว่าง 2 หมู่บ้านด้วย

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งมีระดับความสำคัญในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของการวางแผน การประชาคมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถสร้างวิสัยตรวจสอบนโยบายด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้ ขาดการทบทวนหรือประเมินกิจกรรมได้ที่จัดขึ้น ว่ามีประโยชน์อย่างไร และความปรับปรุงในด้านใด และอาจเกิดจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจระบบการประเมินผล และติดตามผล เพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าปัญหาในด้านการติดตาม ประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติและด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตาม ประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ หน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การสนับสนุนประชาคมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามีมากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ร่วมแสดงบทบาทผู้ติดตามการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของการวางแผน การประชุมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถสร้างวิธีตรวจสอบนโยบายด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้ ขาดการทบทวนหรือประเมินกิจกรรมได้ที่จัดขึ้น ว่ามีประโยชน์อย่างไร และความปรับปรุงในด้านใด และอาจเกิดจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจระบบการประเมินผล และติดตามผล เพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าปัญหาในด้านการติดตาม ประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติและด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตามประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือหน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การสนับสนุน ประชาคมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามีมากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ รับทราบผลการทำงาน โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหาการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะในช่วงของการวางแผน การประชุมหมู่บ้านผ่านเวทีประชาคม ใช้ระบบการคัดเลือกตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วม แต่ยังไม่สามารถสร้างวิธีตรวจสอบนโยบายด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานได้ ขาดการทบทวนหรือประเมินกิจกรรมได้ที่จัดขึ้น ว่ามี

ประโยชน์อย่างไร และความปรับปรุงในด้านใด และอาจเกิดจากประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจระบบการประเมินผล และติดตามผล เพื่อนำมาพัฒนาพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ เจริญแก่นทราย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าปัญหาในด้านการติดตามประเมินผล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการร่วมปฏิบัติและด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายละเอียดด้านการติดตามประเมินผล พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือไม่มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบผลดำเนินงานตามแผนพัฒนา รองลงมาคือ ไม่ได้มีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ ด้านการร่วมปฏิบัติ ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือหน่วยงานราชการของอำเภอไม่ให้การสนับสนุนประชาคมมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนด้านการร่วมคิดร่วมตัดสินใจ พบว่าปัญหามากที่สุดคือ การไม่มีโอกาสร่วมกำหนดความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมาคือ การไม่มีโอกาสกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนา

5.2.2 การศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยเพศซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิ้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนส่วนใหญ่ร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ส่วนด้านความภาคหวังในผลประโยชน์ของประชาชนที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านทัศนคติของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยอยู่ในระดับเชิง

บวก และด้านความเชื่อถือในตั้งผู้นำของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและความเชื่อถือในตัวผู้นำของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะปัจจัยอายุซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิ้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนส่วนใหญ่ร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ส่วนด้านความคาดหวังในผลประโยชน์ของประชาชนที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านทัศนคติของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยอยู่ในระดับเชิงบวก และด้านความเชื่อถือในตั้งผู้นำของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและความเชื่อถือในตัวผู้นำของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และความคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับจากองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะปัจจัยระดับการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล มิ่งเมือง ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลเขตจังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้ง จะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้งสองรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กร ความคาดหวังต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น หรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ช่วยปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นหรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ที่ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล

4) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะปัจจัยอาชีพซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล มิ่งเมือง ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลเขตจังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาวินิจฉัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้ง จะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า สำหรับ

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้งสองรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กร ความคาดหวังต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น หรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นหรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ที่ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล

5) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ปัจจัยรายได้ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการมีส่วนร่วมการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เถลิงพล มิ่งเมือง ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองท้องถิ่น รูปแบบสุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลเขตจังหวัดคนนทบุรี” ผลการศึกษายืนยันพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้ง 2 รูปแบบอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประชาชนในเขตสุขาภิบาลที่ประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้ง จะมีแนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตสุขาภิบาลทั้งสองรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กร ความคาดหวังต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น หรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นหรือสุขาภิบาลและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ที่ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่ในเขตสุขาภิบาล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) ด้านการเสนอปัญหา มีค่าเฉลี่ยความสำคัญแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการเสนอปัญหาต่อไปและควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยการให้ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการทำงานกับหน่วยงานราชการ ให้ตรงกับความต้องการของชุมชนมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดให้มีการประชาคมให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดให้มีการประชาคมที่สามารถประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายก องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลได้

2) ด้านจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยความสำคัญแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด จึงควรมีนโยบายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนมากขึ้น ซึ่งอาจจะใช้นโยบายเข้าถึงพื้นที่ จัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน เป็นสัดส่วน เพื่อเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยมุ่งเน้นการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนเป็นผู้เสนอความคิดเห็นร้อน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยการจัดเวทีประชาคมให้กับประชาชนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา

3) ด้านกิจกรรมโครงการ มีค่าเฉลี่ยความสำคัญแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด จึงควรให้ความสำคัญในเรื่องการจัดกิจกรรมโครงการ โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อไป โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์ กระจายข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล / ชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ควรพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมกับการประเมินเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ สนับสนุนการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง กระจายข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยความสำคัญแปลผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดการอบรมให้ความรู้กับชุมชนเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบโครงการและการประเมินผล เพื่อความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารเงินงบประมาณแผ่นดิน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ร่วมแสดงบทบาทผู้ติดตามการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล ตามความเหมาะสม ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องให้ความรู้จัดการอบรม เพื่อการตรวจสอบ กำกับและติดตาม การปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ รับทราบผลการทำงานโครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบล และให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ควรปรับปรุงและพัฒนาให้ถึงระดับมากที่สุด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องให้ความรู้จัดการอบรม เพื่อการตรวจสอบ กำกับและติดตาม พร้อมทั้งการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและให้ได้ข้อเสนอที่มีประโยชน์ต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

- 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายในชุมชน หรือเขตบริการองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) ควรศึกษาในประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ได้ประเด็นที่สำคัญในการพัฒนาชุมชน
- 3) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในส่วนของเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

1) ภาษาไทย

1. หนังสือทั่วไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2546.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. สามแยกชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น, 2550.

โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นหลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2543.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. การระดมประชาชนเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ชลิตา สรมณี. การบริหารรัฐกิจเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

ชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว และคณะ. รวมพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2542.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2541.

ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

นิภา เมธธาวิชัย. วิทยาการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.

นิรันดร์ จงวุฒเวศน์. กลวิธี แนวทาง วิธีการ สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภารการพิมพ์, 2547.

ฝ่ายวิชาการ. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์ จำกัด, 2550.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.

พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์. การสร้างพลังชุมชนโดยขบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2547.

มูลนิธิปริญญาโท นักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2552.

เมธี สมภักดี. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารรัฐกิจ. ขอนแก่น : มหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขต
อีสาน, 2548.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. หลักการพัฒนาชุมชนและหลักการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยอนุเคราะห์ไทย, 2546.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540.

วรทัต ลักษณ์นันทน์. การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร :
บรรณกิจ, 2545.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาถ. การพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, 2545.

ส่งศรี ชมภูวงศ์. การวิจัย. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.

สมชัย วงษ์นำยะ, รศ. ดร. และทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์, รศ. ดร.. เอกสารประกอบการสอนวิชาการ
วิจัย. กรุงเทพมหานคร : ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2551.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

สุรพล พรหมกุล. ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.

อคิน รพีพัฒน์. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย.
กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์, 2547.

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง. แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2553-2555. ขอนแก่น : องค์การบริหาร
ส่วนตำบลห้วยยาง, 2553.

อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2543.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

เฉลิมพล มิ่งเมือง. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบ
สุขาภิบาล : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสุขาภิบาลในเขตจังหวัดคนนทบุรี”. วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

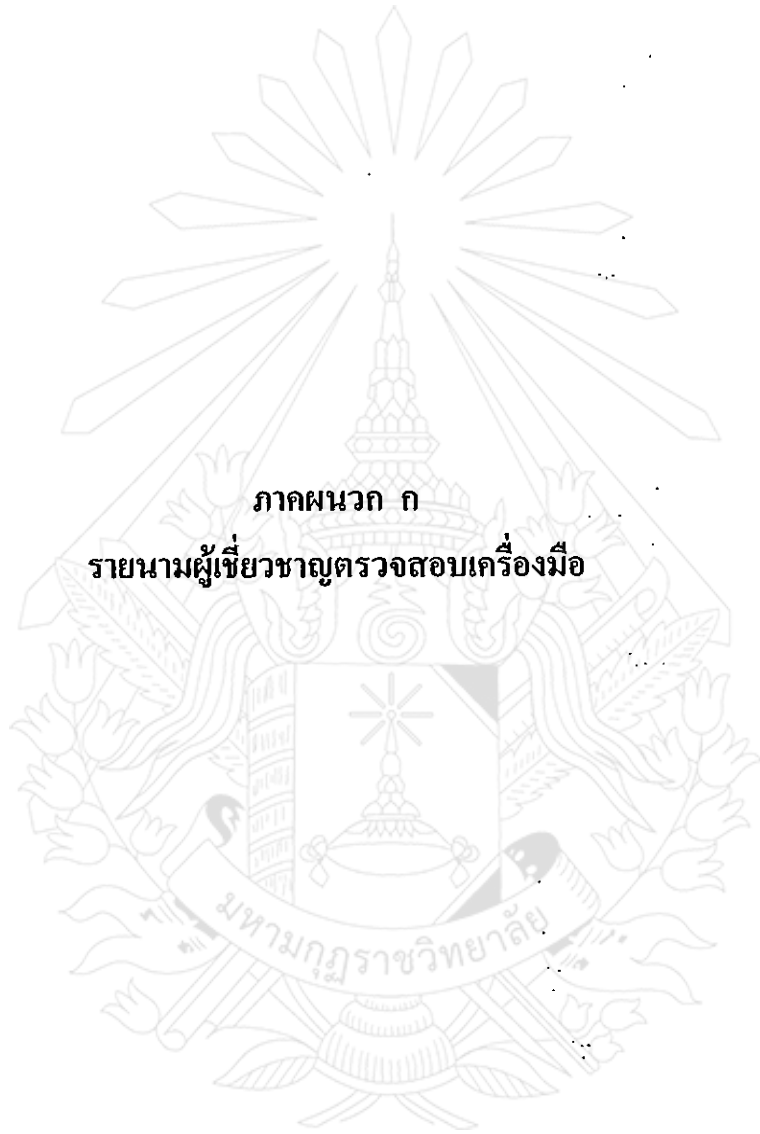
ชาอุทธิ์ ชัยพิสุทธ์สกุล. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏ
มหาสารคาม, 2546.

- จิตติ วิทยาศาสตร์. “ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2544.
- นคร พันธุ์สวัสดิ์. “การวิเคราะห์ผลการนำนโยบายการปรับโครงสร้างองค์กรปกครองท้องถิ่นไป ปฏิบัติ : กรณีการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลของสุขาภิบาลในจังหวัดศรีสะเกษ”. การ ค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- ปิยะนุช เงินคล้าย และคณะ. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : วิจัยเปรียบเทียบประชาชน ในเขตเมืองกับประชาชนในเขตชนบท”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย รังสิต, 2550.
- พดด้วง รุ่งวิริยะวงศ์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- ยิ่งยศ พันธุ์เอี่ยม. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วย กะปิ จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.
- วันรพี สมณช่างเผือก. “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาท้องถิ่นในงานพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นจังหวัด เลย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏเลย, 2546.
- ศิริัญญา สุนทร. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- สมศักดิ์ สวัสดิ์มงคล. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลคลองกือ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- สาโรช น้อยใจบุญ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาบ้านสาวชะโงก หมู่ที่ 1 ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางเคड़ा จังหวัดฉะเชิงเทรา”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.
- อนันต์ เจริญแก่นทราย. “ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การ บริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม, 2545.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.มนูญ ชัยพันธ์

การศึกษา

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ค)

สาขา/วิชาเอก หลักศูตรการศึกษาและการสอน

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านร่องจิก ตำบลร่องจิก

อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

2. ดร.ประมุข ศรีชัยวงษ์

การศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขา/วิชาเอก ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค

ตำแหน่งปัจจุบัน

เลขานุการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

3. นายกานนท์ แสนภา

การศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา/วิชาเอก บริหารการศึกษา

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาระดับ เขต 2 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

4. นายเชาวฤทธิ์ เท่าสุรี

การศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา/วิชาเอก นโยบายสาธารณะ

ตำแหน่งปัจจุบัน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคงบั้ง

ตำบลคงบั้ง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

5. นายสมชาย ลาภประโยชน์

การศึกษา

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

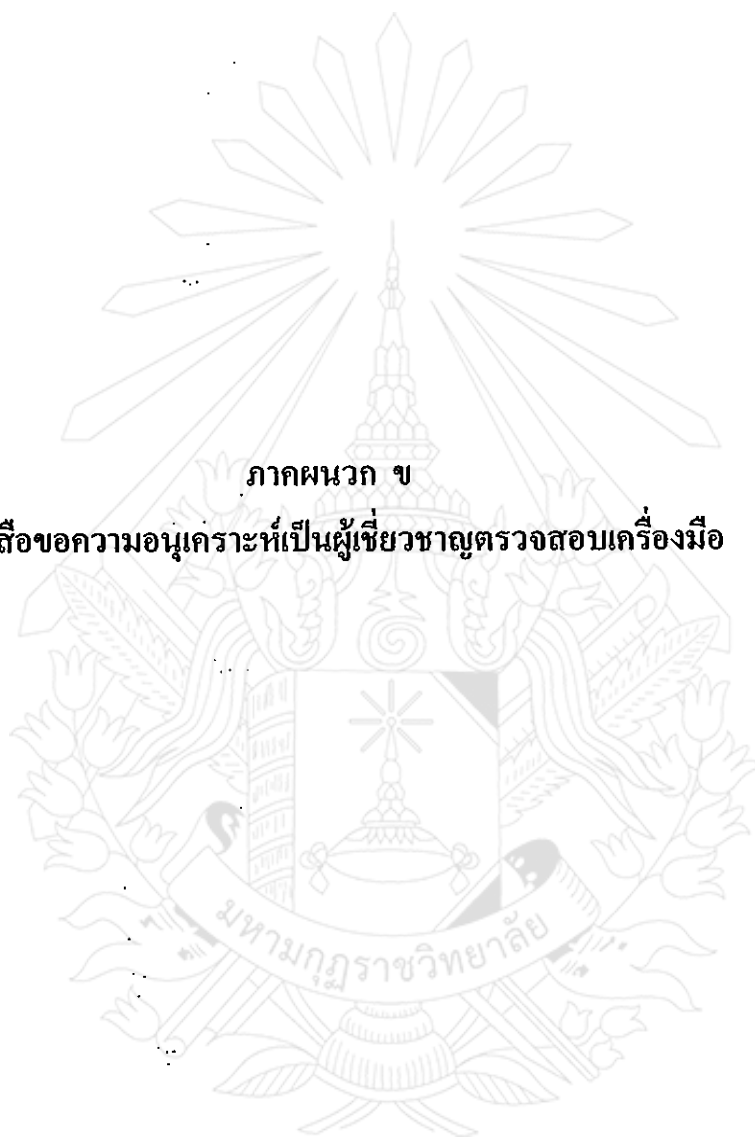
สาขา/วิชาเอก (กศ.ม.) ภาษาไทย

ตำแหน่งปัจจุบัน

รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเป่าวิทยา

ตำบลบ้านเป่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ 6016(2.2)/ว147

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลคูบ้อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

4 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร คร.มณูญ ชัยพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยนายชนวรรณ ตรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องกรณี ส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยมี คร.สุรพล พรหมกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูปริยัติสังญาณ เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็น เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อ ตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) / ว147

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

4 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร ดร.ประมุข ศรีชัยวงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยนายธนวรรณ ศรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยมี ดร.สุรพล พรหมกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูปริยัติสังญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) /ว147

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

4 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นายกานนท์ แสนเภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยนายชนวรรณ ตรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยมี คร.สุรพล พรหมกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูปริยัติสังจญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) /ว147

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

4 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นายเชาวฤทธิ์ เท้าฐรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยนายชนวรรณ ศรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยมี ดร.สุรพล พรหมกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูปริยัติสังฆญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2) /ว147

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพ
ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

4 ตุลาคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร นายสมชาย ลาภประโยชน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. แบบสอบถาม	จำนวน	1	ชุด
	2. โครงร่างสารนิพนธ์	จำนวน	1	ชุด
	3. ค่าความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	จำนวน	1	ชุด

ด้วยนายชนวรธรณ์ ศรีศูนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยมี ดร.สุรพล พรหมกุลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ พระครูปริยัติสังจญาณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัยฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบ

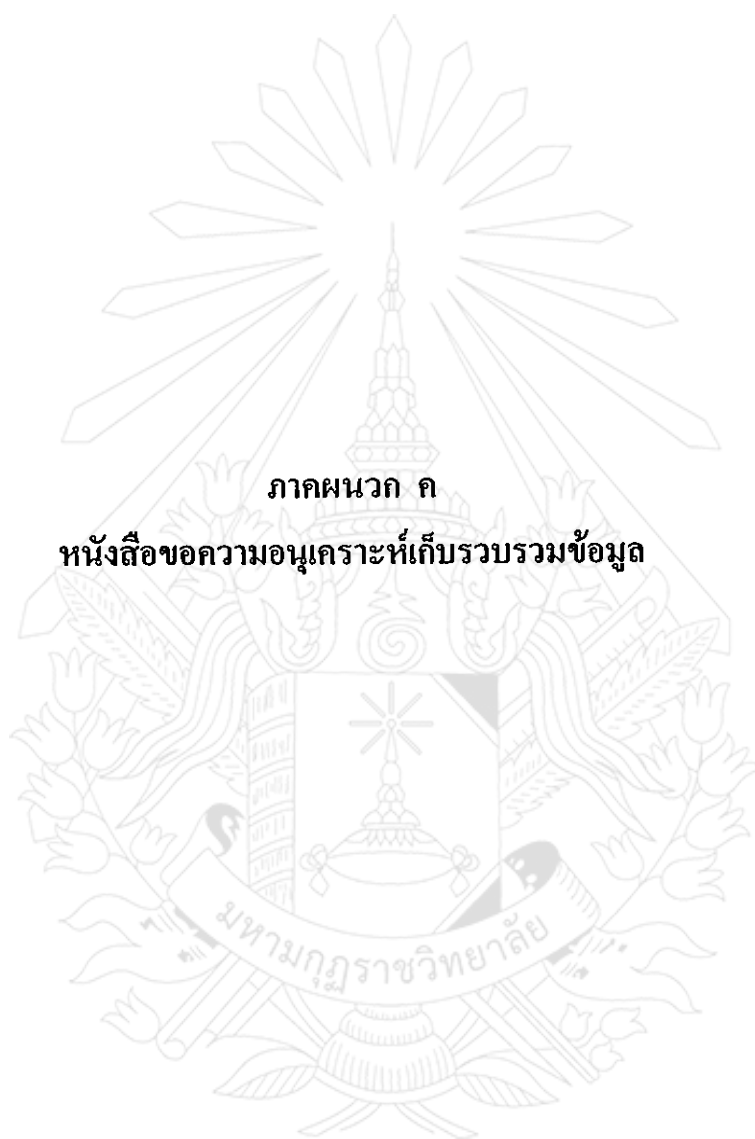
ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6016(2.2)/ ว30

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพรักษา
กุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

31 มกราคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน นายกองค้ำการบริหารส่วนตำบลห้วยยาง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายธนวรรณ ศรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การ
ปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความประสงค์จะ
ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการทำสารนิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่ง
เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ในการจัดทำสาร
นิพนธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ที่ ศธ 6016(2.2)/ ว030

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถนนวิสุทธิเทพรักษา
กุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000
โทร.(042)830434,813028 โทรสาร 830686

31 มกราคม 2554

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน ผู้ใหญ่บ้านในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายชนวรรณ ตรีสุนย์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์การ
ปกครอง รุ่นที่ 6/2552 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง มีความประสงค์จะ
ขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการทำสารนิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ซึ่ง
เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

ดังนั้นจึงขอกความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน เพื่อใช้ในการจัดทำสาร
นิพนธ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอเจริญพร

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วน
ตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง
อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านเสนอปัญหา
- ด้านจัดทำแผนพัฒนา
- ด้านกิจกรรม โครงการ
- ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ
บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิเคราะห์มา
ใช้เป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาแนวทางปรับปรุง และพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยยาง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบหรือสร้างความเสียหายต่อตัว
ท่านแต่ประการใดทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในการนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

(ลงชื่อ).....

(ธนวรรณ ศรีศูนย์)

นักศึกษาระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัยศรีล้านช้าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() 18-30 ปี

() 31-40 ปี

() 41-50 ปี

() 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา/ปวช.

() อนุปริญญา/ปวส.

() ปริญญาตรีขึ้นไป

4. อาชีพ

() เกษตรกร

() ค้าขาย

() รับจ้างทั่วไป

() รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

5. รายได้

() ต่ำกว่า 5,000 บาท

() 5,001 - 10,000 บาท

() 10,001 - 15,000 บาท

() 15,001 บาท ขึ้นไป

**ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วย
ยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
คำชี้แจง**

ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอกอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง ตามความคิดเห็นของประชาชนในด้านการเสนอปัญหา ด้านการจัดทำแผนพัฒนา ด้านกิจกรรม โครงการ และด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงใด โปรดกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องข้อความสำคัญที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาด้วย

5 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านเสนอปัญหา						
1	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล					
3	เสนอปัญหาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขและพัฒนา เมื่อมีการประชุม					
4	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน					
6	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชน					

ข้อ	ข้อความ	การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
ด้านการจัดทำแผนพัฒนา						
1	ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา					
2	เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา					
3	ศึกษาแผนพัฒนาในปีที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาในปีต่อไป					
4	เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา					
5	สนับสนุน/เสนอโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เพื่อบรรจุในแผนพัฒนา					
6	เสนอจุดเด่น จุดด้อยของแผนพัฒนา					
ด้านกิจกรรมโครงการ						
1	สนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านทุนทรัพย์ สิ่งของ หรือข้อมูล สำหรับการดำเนินงาน					
2	เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบลให้ดูแลโครงการในพื้นที่					
3	ปฏิบัติตามกิจกรรม ตามโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดขึ้น					
4	สนับสนุนการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง					
5	ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน					
ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน						
1	ร่วมแสดงบทบาทผู้ติดตามการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความเหมาะสม					
2	ตรวจสอบแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล					

ข้อ	ข้อความ	การมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
3	ร่วมประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล					
4	รับทราบผลการทำงาน โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลและให้ข้อเสนอที่มีประโยชน์					
5	ให้ข้อเสนอแนะองค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน ในปีต่อไป					

**ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ**

ข้อเสนอแนะ

ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ อย่างไร

1. ด้านเสนอปัญหา

.....

.....

.....

.....

2. ด้านจัดทำแผนพัฒนา

.....

.....

.....

3. ด้านกิจกรรมโครงการ

.....

.....

.....

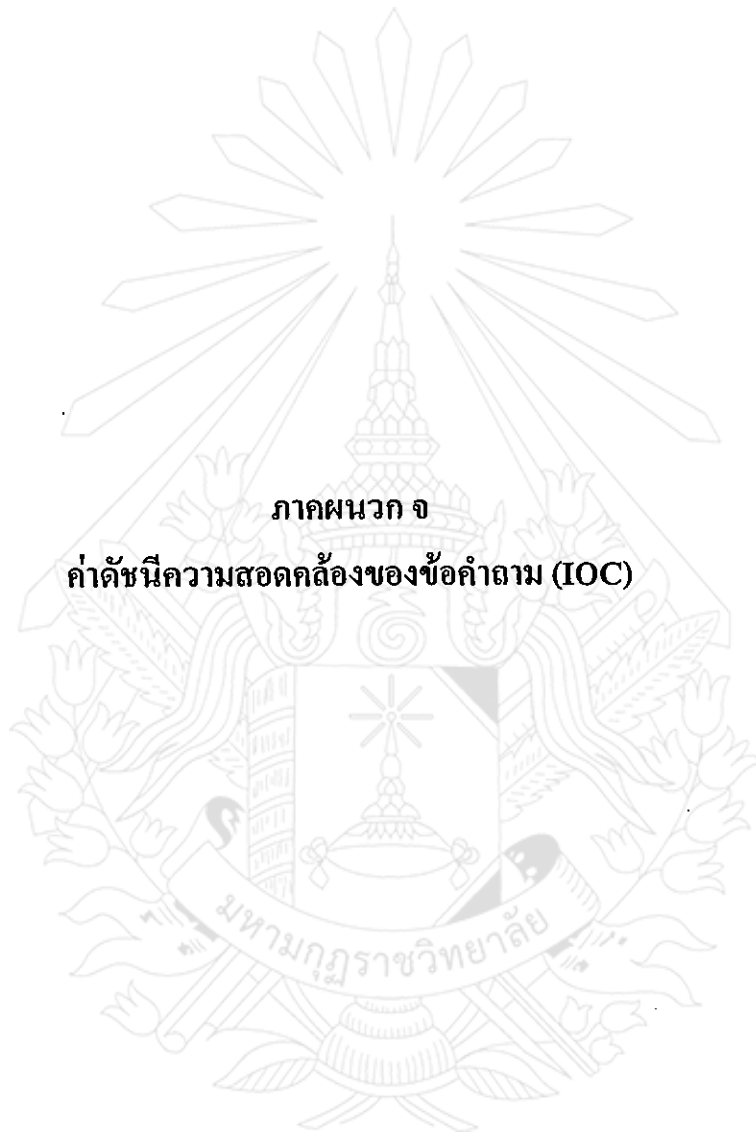
4. ด้านติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ข้อมูล

ภาคผนวก จ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

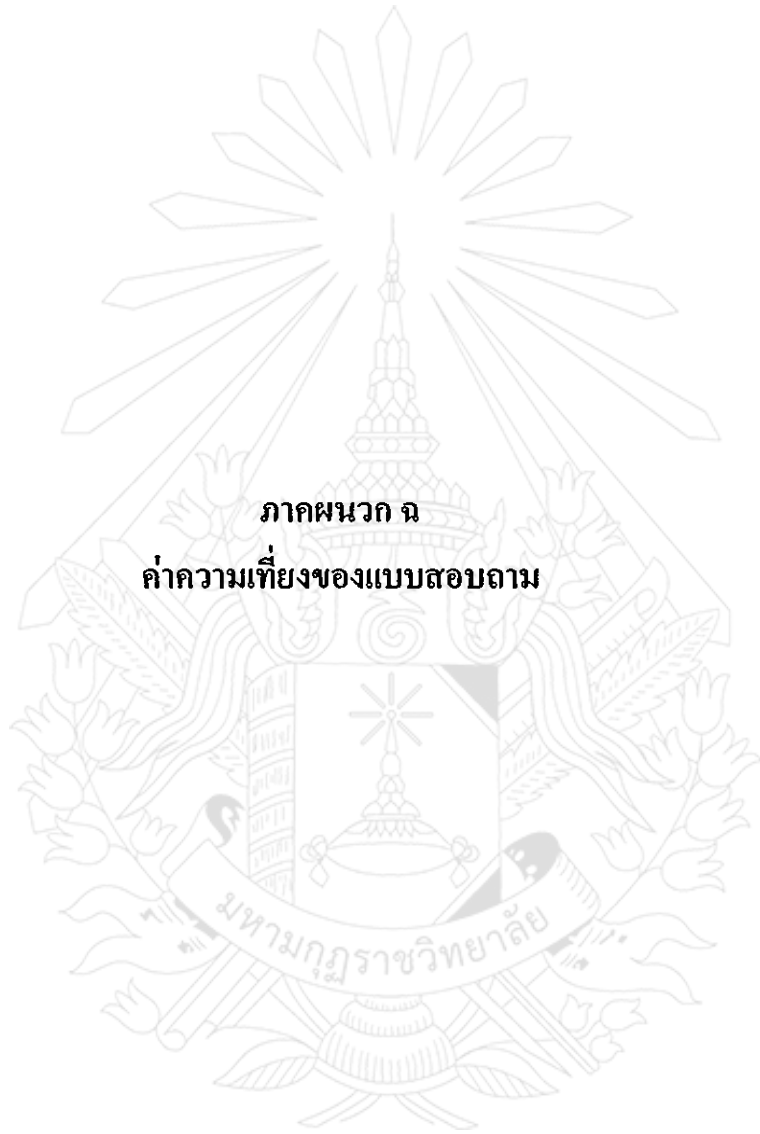
.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
ด้านเสนอปัญหา								
1	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล/สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3	เสนอปัญหาที่ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขและพัฒนา เมื่อมีการประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการจัดทำแผนพัฒนา								
1	ร่วมเวทีประชาคมเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	เสนอปัญหาที่เป็นความทุกข์ร้อนของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
3	ศึกษาแผนพัฒนาในปีที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาในปีต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาที่เป็นความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
5	สนับสนุน/เสนอโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนเพื่อบรรจุในแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	เสนอจุดเด่น จุดด้อยของแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมโครงการ								
1	สนับสนุนช่วยเหลือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้านทุนทรัพย์ สิ่งของหรือข้อมูล สำหรับการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบลให้ดูแลโครงการในพื้นที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ปฏิบัติกิจกรรม ตาม โครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	สนับสนุนการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบล/ชุมชน	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ
ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ของแบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง
อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

ข้อ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	90.77	171.22	0.08	0.88
2	88.77	166.12	0.29	0.88
3	89.43	170.12	0.15	0.88
4	88.87	162.81	0.54	0.87
5	89.23	155.77	0.56	0.87
6	89.83	155.87	0.40	0.88
7	90.73	163.51	0.35	0.88
8	89.77	151.22	0.63	0.87
9	88.77	165.01	0.40	0.87
10	88.90	162.37	0.34	0.88
11	89.77	151.56	0.59	0.87
12	89.50	154.33	0.60	0.87
13	88.93	159.17	0.43	0.87
14	88.87	166.74	0.29	0.88
15	88.53	159.36	0.46	0.87
16	89.13	164.70	0.38	0.87
17	88.57	169.15	0.20	0.88
18	90.53	167.09	0.19	0.88
19	89.07	149.72	0.72	0.86
20	89.10	164.78	0.37	0.87
21	90.43	170.81	0.03	0.88
22	88.83	170.56	0.11	0.88

Reliability Coefficients

N of Case	= 30
N of Items	= 22
Alpha	= 0.872

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล : นายธนวรรณ ตรีสุนย์
วัน เดือน ปี เกิด : 21 กันยายน 2508
ที่อยู่ปัจจุบัน : 99 หมู่ 10 ตำบลห้วยยาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
การศึกษา : รัฐศาสตรการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยศรีล้านช้าง
ศูนย์การศึกษาชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน : ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง
ปัจจุบัน อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ

